

स्थानीय 'ख' वर्गको

झुलेनी पोस्ट

www.jhulenipost.com

झुलेनी पोस्ट
साप्ताहिक

विज्ञापन प्रकाशनका
लागि सम्पर्क

०८६-५२०८३६

कार्यालय :
प्यूठान न.पा.-८, विजुवार

Email :
jhulenipyuthan@gmail.com

वर्ष ५, अंक २४, २०७५ माघ १० मंगलवार (Jhuleni Post Weekly 24 Jan. 2023) पृष्ठ ८, मूल्य रु. २०

साप्ताहिक

गर्जेनी दुर्घटनाको १८ वर्षपछि घुम्टि काटिदै

एलबी थापा

झुलेनी पोस्ट, प्यूठान

गर्जेनी दुर्घटनाको १८ वर्षपछि यहाँको घुम्टि काट्न थालिएको छ । माण्डवि गाउँपालिका वडा नं. १ मा पर्ने (NH-53) को चेनेज ३७+००० देखि ३८+००० कि.मि. सडक खण्डमा घुम्टि र मोड काट्न थालिएको हो । २०६१ माघ ८ गते जन्त बस दुर्घटना हुँदा विजुवार टारिका ४१ जनाको ज्यान गएको थियो । त्यो बेला गर्जेनी दुर्घटनाले सिंगो मुलुकको ध्यानाकर्षण भएपनि सडक मर्मतमा राज्यले चासो दिएको थिएन ।

तत्कालीन प्रधानमन्त्री शेर बहादुर देउवाले शोक बक्तव्य निकालेर घटनाप्रति दुख व्यक्त गरेपनि पटक पटक प्रधानमन्त्री भएका देउवाले यहाँको सडकको स्तरोन्नतीका लागि कहिल्यै बजेट नछुट्ट्याएको स्थानीयको गुनासो रहँदै आएको थियो । जिल्ला विकास समिति, प्यूठानमा भएको सर्वदलीय बैठकले अधिबक्ता रामेश्वर सुवेदीको संयोजकत्वमा गठित ७ सदस्यीय स्वतन्त्र नागरिक छानबिन समितिले दिएको प्रतिवेदन १८ वर्षपछि कार्यान्वयनमा आएको छ । 'हामीले धेरै दुःख गरेर दुर्घटनाको कारण सहित प्रतिवेदन तयार पारेका थियौं', संयोजक

सुवेदिले भने, 'तर कतैबाट पनि सुझाव कार्यान्वयनमा आएको थिएन' 'गर्जेनी दुर्घटना भएको १८ वर्षपछि बल्ल काम हुन थालेछ', उनले भने । उनका अनुसार अहिले पनि सडक यातायातमा उस्तै लापरवाहिको अवस्था रहेको बताए जन्त बस दुर्घटना हुँदा चालकको गाडी चलाउने अनुभव कम भएको, तिब्र गतिमा बस चलाएको, मदिरा सेवन गरेको, साँघुरो सडकका कारण दुर्घटना भएको प्रतिवेदनको निष्कर्ष रहेको उनले बताए । सडक डिभिजन कार्यालय प्यूठान मार्फत घुम्टि फराकिलो बनाउन आँशु लेकाली जेभिले जिम्मा पाएको छ

साँघुरो र घुम्टि सडक भएको यो ठाउँमा सवारी साधन आउजाउ गर्न असहज रहेको थियो । डरलाग्दो चट्टाने भिर काटेर निर्माण गरिएको यहाँको सडक खण्डमा दिनहुँ दुर्घटनाको जोखिम रहेको थियो । यहि पुस २८ गतेदेखि सुचना निकालेर यहाँको बाटो निर्माणको काम थालिएको छ । डिभिजन सडक कार्यालय, प्यूठानका प्रमुख वीरेन्द्रबहादुर चन्दले गर्जेनी र आसपासका भीर फोडेर सडक चौडा बनाउने गरी काम सुरु भएको जानकारी दिए । उनका अनुसार प्रत्येक दिन बिहान ११ बजेदेखि साँझ ५

बाँकि ४ पेजमा ....

२०६१ माघ ८ गतेको गर्जेनी दुर्घटना

२०६१ साल माघ ८ गते शुक्रबार दाङको देउखुरी सोनपुरबाट बेहुली लिएर प्यूठान आउँदै गरेको बस तिरामको गर्जेनीमा दुर्घटनामा परेको थियो । दुर्घटनामा बेहुला, घरपरिवार, छिमेकि र जन्ती गरी ४१ जनाको मृत्यु भएको थियो । त्यो भयानक दुर्घटनालाई धेरैले भुले पनि माघ ८ गते आउँदा प्यूठानीले भुल्न सक्दैनन् । ६० जना जन्ती लिएर गएको बसमा फर्कदा ५६ जना थिए । तीमध्ये ३३ जनाले घटना स्थलमै ज्यान गुमाएका थिए भने ५ जनाको प्यूठान अस्पतालमा, २ जनाको बुटवल स्थित अञ्चल अस्पतालमा र १ जनाको भारतको लखनउमा उपचारका क्रममा मृत्यु भएको थियो । चालक सहित १५ जना घाइते भएका थिए । मृत्यु हुनेहरूमा टारी गाउँका मात्र २८ जना थिए । दाङका २ जना र अरू प्यूठानकै पुण्यखोला, विजयनगर र खलंगाका थिए । घटनापछि टारीगाउँ पुरुषविहीन भएको थियो । टारीका मात्र २२ महिला विधवा भएका थिए । मृत्यु भएका सबै ४१ जनालाई भिमरुक नदी किनारमा लहरै जलाइएको थियो । दुर्घटनामा परि घाइते दुलही निर्मला अधिकारीको करिब १ महिना अस्पतालमा उपचार भएको थियो ।

मैत्रिपूर्ण फुटवलको ट्रफि गौमुखीलाई

विवस जि.एम.

झुलेनी पोस्ट

प्यूठानमा भएको कर्मचारीविच मैत्रिपूर्ण फुटबल प्रतियोगितामा गौमुखी गाउँपालिका विजयी भएको छ । आइतबार भएको फाइनल खेलमा गौमुखी गाउँपालिकाले २.० गोलले सरुमारानी गाउँपालिकालाई पराजित गर्दै विजयी भएको हो । खेलको ३९ औं मिनेटमा १ गोल गर्दै गौमुखीले आफुलाई अडबल बनाएको थियो । खेलको ६६ औं मिनेटको पेनाल्टीको मौकामा पुनः गौमुखीले १ गोल जोड्दै अग्रता कायम राख्दै जित हात पारेको हो । खेलमा बिजेता गौमुखीले ३० हजार रुपैयाँ सहित ट्रफि, मेडल, र प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका छन् । उपबिजेता सरुमारानीले नगद २० हजार रुपैयाँ, कप, मेडल र प्रमाणपत्र पाएको छ । सेमिफाइनलमा पुगेका नौबिहीनी गाउँपालिका र प्यूठान नगरपालिकाले पनि

५ हजार र प्रमाणपत्र पाएका हुन् । प्यूठान नगरपालिका ४ स्थित गणतान्त्रीक खेलकुद मैदान बिजुवारमा शनिबार देखि सुरु भएको फुटबल प्रतियोगिता आइतबार सकिएको छ । प्यूठान नगरपालिकाको आयोजनामा सुरु भएको प्रतियोगितामा जिल्लाका ९ वटा स्थानीय तह मध्ये स्वर्गद्वारी नगरपालिका बाहेक अन्य ८ स्थानीय तहले प्रतिस्पर्धा भाग लिएका थिए । जिल्लामा रहेको कर्मचारीहरूको मेलमिलाप तथा मित्रवत सम्बन्ध बढाउने उदेश्यले कार्यक्रम

सञ्चालन गरिएको प्यूठान नगरपालिका सहायक कप्तान माधव गिरीले जानकारी दिए । साथै यस्तो कार्यक्रम जिल्लामा यो भन्दा अधिका दिनमा आयोजना नभएको भन्दै अहिले भएको कार्यक्रम गौरवको कुरा भएको समेत उनले बताए । त्यस्तै उनले पहिलो पटक आयोजना हुँदा अहिले पूर्ण रूपमा व्यवस्थित हुन नसकेको जानकारी गराउँदै आगामी दिनमा अभ्यवस्थित ढङ्गले कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने पनि बताएका छन् ।

हाम्रो नजर

गर्जेनी सडक खण्ड फराकिलो हुँदै

मालुवाङ प्यूठान सडक खण्ड अन्तर्गत बड्डाँडा हुँदै चकचके जोड्ने गर्जेनी सडक खण्ड फराकिलो हुँदैछ । यहाँको सडक खण्ड फराकिलो बनाउने कार्य माघ लागेदेखि तिव्र गतिमा काम भईरहेको छ । आँशु लेकाली जेभिले निर्माण कम्पनीले निर्माणका लागि जिम्मा लिएर पुस २८ गतेदेखि निर्माण कार्य सुरु गरेको थियो । डरलाग्दो चट्टाने भिरलाई फोडेर सडक ८ मिटर चौडाको बनाइदैछ । घुम्टि सहितको यो सडक खण्ड साँघुरो हुँदा सवारी साधन आवत जावतमा समस्या हुँदै आएको थियो ।

यो सडक खण्डमा दैनिक सयौं सवारी सहित मालबाहक यातायातका साधन ओहोर दोहोर गर्छन् । घुम्टि सडक खण्ड साँघुरो भएको भन्दै सडक फराकिलो बनाउन थालिएको सडक डिभिजन कार्यालय प्यूठानले जनाएको छ । डिभिजन कार्यालयका अनुसार निर्माणका लागि अहिले प्रत्येक दिन बिहान ११ बजेदेखि साँझ ५ बजेसम्म पूर्ण रूपमा बाटो बन्द गरेर सडक बिस्तारको काम भईरहेको छ । २०६१ माघ ८ गते जन्ती बस दुर्घटना भएको करिब १८ वर्ष पछि यो सडक खण्ड मर्मत हुन लागेको हो । यहाँबाटै बस दुर्घटना हुँदा प्यूठान बिजुवार टारिका एकै जाउँका ४१ जना भन्दा बढिको दुर्घटनामा ज्यान गएको थियो ।

कहिले पाउलान प्यूठानीले सहजै पेट्रोल

प्यूठान न.पा.-७, को जिवनदान आयल सप्लायरसमा पेट्रोल अर्न लामवद्ध मोटरसाइकल

जिल्लामा पिछिल्लो समय पेट्रोलियम पदार्थको अभाव हुँदै गएको छ । पम्प सञ्चालकहरूले पेट्रोलियम पदार्थ नियमित रूपमा नल्याँदा जिल्लामा कालोबजारी मौलाउँदै गएको छ । खोका पसलमा पेट्रोल नियमित पाइने भएपनि पम्पमा भने नपाइने गरेको उपभोक्ताहरूको गुनासो छ । पम्पमा केहि मात्रामा डिजेल राख्ने गरेपनि पम्प सञ्चालकहरूले पेट्रोल राख्ने गरेका छैनन् । पम्पमा पेट्रोल नहुँदा उपभोक्ताहरूले महँगोमा पेट्रोलियम पदार्थ प्रयोग गर्न बाध्य भएका हुन् । आयल निगमले तय गरेको दरभन्दा बाहिरबाट पेट्रोल किन्दा २ सय १० रुपैयाँदेखि २ सय ५० रुपैयाँ सम्ममा पेट्रोल खरिद गरी प्रयोग गर्नुपर्ने उपभोक्ताहरू बताउँछन् ।

केही दिनयता जिल्लाका धेरैजसो पम्पहरूमा पेट्रोलको अभाव भएको सामाजिक सञ्जालमा विरोध गरिदै आएपनि सम्बन्धित निकायले नियमित रूपमा पम्प सञ्चालनमा चासो नदिएको उनिहरूको गुनासो छ । एक/दुई हप्ता व्यवसायिक समस्याका कारण पेट्रोल राख्न नसक्ने भएपनि महिनौ सम्म पेट्रोलियम पदार्थ नल्याँदा उपभोक्ताहरूलाई मार परेको हो । जिल्लाको पुण्यखोला क्षेत्रमा २ वटा पेट्रोल पम्प स्थापना भएपनि सेवाग्राहिलाई नियमित रूपमा पेट्रोल पुऱ्याउन सकेका छैनन् । जिल्लाको माण्डवि गाउँपालिकाका पेट्रोल पम्पमा भने केहि दिन अभाव हुने भएपनि महिनौ सम्म अभाव नहुने उपभोक्ताहरूको भनाइ छ ।

गर्जेनीमा पुनः दुर्घटना नदोहोरियोस

आज भन्दा १८ वर्ष अघि सिंगो देशलाई स्तब्ध बनाउने गरि गर्जेनीमा जन्ति बस दुर्घटनाग्रस्त भएको थियो । २०६१ माघ ८ गते दाङको देउखुरीबाट बेहुली लिएर प्यूठानको टारी गाँउ फर्कदै गरेको जन्तीबस तिरामको गर्जेनीमा दुर्घटनामा परेको थियो । गाँउनै रितो हुने गरी भएको दुर्घटनामा ४१ जनाले ज्यान गुमाएका थिए । हालको माण्डवी गाँउपालिका वडा नं. १ मा पर्ने गर्जेनी बस दुर्घटना स्थलमा घुम्टी साँघुरो र ठूला खाल्डाखुल्डीकै कारण पुनः दुर्घटनाको जोखिम रहेको छ । दुर्घटनास्थलमा माण्डवी नदी किनार प्वाल अट्कीएको, सडक छेउको डिभाइडर, ढुङ्गा जाली अट्कीएको अवस्थामा छ ।

प्यूठान प्रवेश गर्ने नयाँ सवारी चालकले गर्जेनीमा पुग्दा खाल्डा खुल्डी बचाउन खोज्दा सवारी साधन खोलामै खस्न सक्ने जोखिम रहेको छ । यो सडकको छेउतिरको पक्की भाग समेत अट्कीएको छ । सवारी चालकहरूले तिरबो घुम्ति मोड र खाल्डाखुल्डीका कारण दुर्घटनाको भय रहेको बताउँछन् । गर्जेनी दुर्घटना भएको १८ वर्ष बित्दा सम्म यो सँग सरोकार राख्ने कार्यालयले बाटो फराकिलो बनाउन सकेका छैनन् । जन्ति बस दुर्घटना भएको नेपालकै ठूलो घटना भएको हुनसक्ने अनुमान गरिएपनि सामान्यतया सडक चौडा बनाउने, खाल्डाखुल्डी पुर्ने, मोड कटिड लगाएत अन्य नयाँ काम हुन सकेको छैन ।

तत्कालीन जिल्ला विकास समितिले गर्जेनी बस दुर्घटना छानविन समिति गठन गरी सार्वजनिक प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्न बल्ल सडक डिभिजन कार्यालयको आँखा परेको छ । प्रतिवेदनबारे हालसम्म सम्वन्धित तथा सरोकारवाला निकायले चासो दिएका थिएनन् भने कार्यान्वयनमा ध्यान गएको थिएन । राज्य नै बेसबर भएको यो ठाउँमा पुनः दुर्घटना नदोहोरियोस । सडक चौडा पार्ने कामले तत्कालै पुर्णता पाओस ।

विक्षिप्त काँग्रेस र लजाएको लोकतन्त्र

नेपाली काँग्रेसको महाधिवेशनबाट नै ढोक्सा थापेर बसेका रामचन्द्र पौडेल अहिलेको सन्दर्भमा सबैभन्दा लोभी व्यक्ति देखिएका छन् । महाधिवेशन अधिसम्म सभापति शेरबहादुर देउवाको चकी आलोचक बनेका पौडेल देउवाको राष्ट्रपति बनाउने आश्वासनले देउवाको छायासमेत बने आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रमा तत्कालीन नेकपा एमालेका उम्मेदवार कृष्णकुमार श्रेष्ठ किसानसँग संसदीय निर्वाचनमा हार बेहोरेर विक्षिप्त बनेका पौडेल गठबन्धन गरेर जसरी पनि जित्ने र सके प्रधानमन्त्री नभए राष्ट्रपति बन्ने सपनामा रहेकामा १० पुसको घटनापछि भ्रन रनभुललमा परेका छन् ।

महाधिवेशनमा देउवालाई समर्थन गरेर मात्र पद प्राप्त गर्न सकिन्छ भन्ने मनसाय पालेर गठबन्धनका नारा अलापेका पौडेल गठबन्धनका संयोजकसमेत बने । त्यसको एउटै उद्देश्य भनेको गठबन्धनबाट सांसद जित्ने र प्रधानमन्त्री बन्ने, त्यो पनि नपाए राष्ट्रपति बन्ने पौडेलको धोको हो । त्यही धोकोलाई पूरा गर्न महाधिवेशनमा प्रतिष्पधीसमेत नबनेर देउवाका सारथी बने, जसको परिणाम देउवा सभापति पनि बने । सधैं परिवर्तन र सुशासनको नारा ओकल्ने पौडेल पदका लागि देउवाका सबैभन्दा नजिकका विश्वास पात्र बने । यदि महाधिवेशनमा पौडेलले शेखर कोइरालाको समर्थन गरेमा शेखर नै सभापति बन्ने थिए । तर, पदका लागि पौडेल नेपाली काँग्रेसको मात्र होइन, आमजनताको पक्षमा अनि परिवर्तनका पक्षमा बाधक बनेका छन् । सत्यता यही हो ।

यहीँभित्र भएको संसदीय निर्वाचनमासमेत पौडेलले देउवालाई समर्थन गरेर परिवर्तनका बाधक बने । आफूअनुकूलताका लागि परिवर्तनका नारा ओकल्ने देउवा पदलोलुपताका लागि गरिएको देउवासँग गरिएको साठगाँठमा आमजनता अनभिज्ञ छैनन् । गठबन्धनको संयोजक बनेर माओवादी केन्द्रलाई घाटा लागेता पनि नेपाली काँग्रेसलाई भने फाइदा नै पुगेको छ । जसको फाइदा पौडेललाई पनि भयो । एकचोटी जितेर मर्ने चाहना व्यक्त गरेका पौडेलले यसपटक तनहुँ क्षेत्र नं. १ बाट गठबन्धनका उम्मेदवार बनेर जिते । आफ्नै सरकार रहेको र गठबन्धनबाट बनेको सरकार फेरि पनि आफ्नै बन्नेमा आशावादी बनेको नेपाली काँग्रेस र पौडेल भने १० पुसको घटनाक्रमले तिरमिरी बनेका छन् । एकाएक एमालेको समर्थनमा प्रचण्ड प्रधानमन्त्री बनेपछि फेरि पनि ठूलो दलको नेताका हैसियतले आफ्नै प्रधानमन्त्री बन्ने र गठबन्धन कुनै पनि हालतमा नटुट्ने विश्वासमा रहेको नेपाली काँग्रेस रनाहमा परेका छन् ।

१० पुस २०७९ पछिको घटनाक्रमले राष्ट्रिय राजनीतिमा तरंग ल्याइदियो । गठबन्धनको सरकार बन्ने र पुन सत्ता अनि शक्तिमा दोहन गर्न पाइने आशामा बसेकाहरू वाम गठबन्धनको सरकार बनेपछि आहत बने । स्थानीय सरकार, प्रदेश सरकार, संघीय सरकारदेखि विभिन्न राजनीतिक नियुक्ति र संवैधानिक परिषदा रहेका नेपाली काँग्रेसका कार्यकर्ताह एकाएक पदबाट मुक्त हुनुपरेपछि आक्रोशित बने । त्यसैको परिणाम देउवाको राजीनामा

देखि विशेष अधिवेशनको हल्लाले बजार ततायो । देउवाको छाया बनेका पौडेल पनि सरकारमा पार्टीको पहुँच गुमेपछि देउवाप्रति आक्रोशित बने । सार्वजनिक मञ्चमै देउवाको आलोचना भयो । राजनीतिक खेलाडीमा माहिर देउवा पनि केन्द्रीय समितिमा आफ्नो व्यापक विरोध हुने देखेर प्रचण्ड नेतृत्वको सरकारलाई समर्थन गरेर आफूप्रतिको विरोधलाई मत्थर बनाउन सफल भए । एकातिर आफ्नो विरोधको स्वर मत्थर हुने र अर्कातिर प्रचण्डलाई ललिपप देखाएर पुन सत्तासीन बनाउने अभिप्रायले चालिएको नेपाली काँग्रेसको कदमले अन्ततः लोकतन्त्र र संसदा विपक्षी दलको नेताको हैसियत नै गुमायो ।

प्रचण्डलाई विश्वासको मत दिएर फकाउने तर एमालेलाई एकलाउने अभिप्रायस्वरूप प्रदेशभादेखि एमालेले उठाएका उम्मेदवार उठेको ठाउँमा आफ्ना उम्मेदवार उठाएर एमालेसँग बदला लिने मोडमा छ । जसले गर्दा प्रचण्ड पुन फर्कनेछन् भन्ने आशा देउवा र विशेषगरी पौडेललाई छ । माओवादीका उम्मेदवारलाई सर्वसम्मत बनाउने अभियान यसैको प्रारूप हो । हालै भएको प्रतिनिधिसभाको सभामुख पदका निर्वाचनमा नेपाली काँग्रेसले आफ्नो उम्मेदवार उठाएर प्रचण्डको समर्थनको आशा गर्नुले प्रचण्ड अझै पनि फर्कन सक्छन् भन्ने आशाको चित्र हो ।

नेपाली काँग्रेसले प्रचण्डलाई संसदा मत दिएर एमालेको विकल्पमा हामी छौं भन्ने सन्देश दिएको छ भने यसले ओलीलाई कमजोर बनाउन सकिन्छ भन्ने काँग्रेसको आँकलन छ । सभामुखमा काँग्रेसको तुरुपले काम नगरेपछि अबको खेल राष्ट्रपतिमा हुनेछ भन्ने काँग्रेसको बुझाइ हो । प्रचण्डले ओली छाडेर काँग्रेसलाई राष्ट्रपतिमा समर्थन गर्छन् भन्ने खेलमा देशी तथा विदेशी राष्ट्रहरू खेलेको खेल रंगमञ्चमा छत्ताछुल्ल देखिन्छ ।

नेपालको संसदीय व्यवस्थामा संसदा प्रमुख प्रतिपक्षको हैसियतसमेत लिन नसकेको काँग्रेसले कस्तो लोकतन्त्र र बलियो प्रतिपक्षको वकालत गरेको छ भन्ने कुरा अहिलेको भूमिकाले प्रस्ट पारेको छ । सातै प्रदेशमा मन्त्री र मुख्यमन्त्रीसमेत निर्वाचित भइसकेको अवस्थामा पदका लागि कतिसम्म गिर्न सक्छ भन्ने कुरा रमेश लेखकले दिएको अभिव्यक्तिले पुष्टि गर्छ । प्रमुख प्रतिपक्षी दलको हैसियतले राजनीतिक दलको बैठकमा भाग लिने, प्रचण्डको सरकारलाई विश्वासको मत दिने, सरकारलाई समर्थन गर्ने अनि राष्ट्रपतिलाई बुझाएको समर्थनपत्रमा नेपाली काँग्रेसले हस्ताक्षर

विति श्रेष्ठ

गरेको छैन भन्ने विरोधाभास अभिव्यक्तिले लोकतन्त्र नै लजाएको छ । राजनीतिमा नैतिकता र इमानदारिता पनि हुनुपर्छ । जुन जीवन्त लोकतन्त्रको गहना हो । पदका लागि जे र जस्तो पनि गर्न अभ्यस्त हुन्छ भन्ने नेपाली काँग्रेसले पुष्टि गरेको छ । सधैं सत्तासीन हुनका लागि जस्तो पनि खेल खेल्ने प्रयत्नले नेपाली काँग्रेसलाई बलियो बनाउदैन । विश्वासको मत पनि दिने प्रतिपक्ष पनि हो भन्ने अभिव्यक्तिले नेपाली काँग्रेसलाई जनस्तरबाट नै गिराएको छ ।

समयमै गर्नुपर्ने काममा ध्यान नदिएका काँग्रेस अन्तिम अस्त्र प्रयोग गर्दै छ । प्रचण्डलाई मनाएर राष्ट्रपति पद काँग्रेसको पोल्टामा पार्न सकिन्छ कि भन्ने मनोदशामा छ । जसरी पनि सरकारलाई अस्थिर बनाएर नेकपा एमालेलाई प्रचण्डसँग टाढा बनाएर सरकारमा पुन पुन सकिन्छ भन्ने मृगतृष्णाको अविरल यात्रामा काँग्रेसको दृष्टि छ । प्रतिपक्ष भन्ने तर संवैधानिक पदमा हक मान्ने काँग्रेसको प्रवृत्तिले नेपाली काँग्रेस थप कमजोर बनेको छ ।

सरकार बन्नुभन्दा अघि बनेको माओवादी, एमाले, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, राप्रपालगायतको पार्टीका उच्चस्तरीय सम्झौताबाट पछाडि हटेर काँग्रेसलाई राष्ट्रपति दिन प्रचण्डलाई नैतिकताले दिँदैन, जुन व्यवहार राजनीतिका लागि सहज पनि हुँदैन । सरकार बनेको केही दिनमै दिइने धोकाले प्रचण्डलाई केही राहत दिइता पनि दीर्घकालीन राजनीतिक रूपमा प्रचण्ड र माओवादीलाई कदापि फाइदा दिँदैन, जुन कुरा प्रचण्डले राम्रोसँग बुझेका छन् । राष्ट्रपतिमा नेपाली काँग्रेसले लगाएको आँखाले लोकतन्त्र र प्रजातन्त्रलाई नै धुमिल बनाउनेछ भन्ने कुरा काँग्रेसले बुझ्न सकेन भने आमजनता र अन्तरीष्ट्रिय जगत्मा नै नेपाली काँग्रेसको शाख गिर्नेमा कुनै शंका छैन । प्रचण्डलाई फकाएर, धम्काएर, घुर्काएर राष्ट्रपति पद हात पार्न नेपाली काँग्रेसले केही समय अझै नांगो नाच नाच्ने नै छ ।

राजधानी दैनिकबाट साभार ।

माघ महिनामा गरीने कृषि कर्मबारे जानीराखौं ।

- ❖ वर्षे आलु लगाई सक्ने बेला भयो ।
- ❖ पतझड फलफूलको काँटछाँट गरी बोर्डी पेष्ट लगाउने ।
हिउँदे फलफूलको बिरुवा लगाउने ।
- ❖ फलफूलको काँटछाँट गरी मल दिई सिँचाई गर्ने र फेदमा मल्चिड गर्ने ।
- ❖ माटो परिक्षणको लागि प्रयोगशाला वा माटो शिविरमा पठाउने ।
मकैबाली लगाउनको लागि जमिन खन जोत गरी कठपोष्ट मल मिलाई जग्गा तयार गर्ने ।
- ❖ कन्ठे च्याउन खेती सुरु गर्ने ।

गृह मन्त्रालयको काम टेलिभिजन कार्यक्रम जस्तो होइन

यस पटक स्वतन्त्र उम्मेदवारहरू जनताका प्राथमिकतामा परे। थोत्रा नेतातर्फको वितृष्णाको कारण धेरै 'रवि लामिछानेहरू' को उदय भयो। यसैले पार्टी स्थापना गरेको करिब ६ महिनामा 'राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी' बाट प्रत्यक्षतर्फ सात र समानुपातिकतर्फ १३ जना गरी २० जना प्रतिनिधिसभाका सदस्य चुनिए।

जनमत पार्टीका सिके राउत अरुलाई सरकारमा पठाएर आफू गएनन सरकारलाई समर्थन गरेको नागरिक उन्मुक्ति पार्टीले पनि यो लेख्ने बेलासम्म कसैलाई सरकारमा पठाएको छैन। राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका राजेन्द्र लिङ्देनले पनि दोस्रो चरणमा पद लिए। तर, तपाईं रवि लामिछाने 'जबर्जस्त बार्गेनिङ' का साथ सुरुमै 'उपप्रधानमन्त्री तथा गृहमन्त्री' हुनुभयो। यो कदम 'जनसेवाको जिम्मेवारी लिने' सक्रियता हो वा 'पदको आसक्ति' हेर्न बाँकी छ। देशमा शान्तिसुरक्षा, अपराध अनुसन्धान र गृह प्रशासनको 'सर्भिस डेलिभरी' चित्तबुझ्दो हुन बाँकी छ।

राज्य संयन्त्र कमजोर छ। कार्यान्वयनमा प्रशस्त कमजोरी छ। तर, तपाईंमा भने कमजोरी नहोस। तपाईं असफल हुनुभो भने 'नयाँ र युवा नेता' खोजेका नागरिकमा तुषारापात हुनेछ। तपाईंको पार्टी अकी चुनावमा 'शून्य' मा भर्नेछ। मानौं, नाला फुटेर एक पटकको लागि मात्र बगेको खरो। 'राज्यशाक्तिको मात चढ्यो' वा 'शक्तिको फिलीमिलीमा रमाउनुभयो' भने यो निश्चित छ।

७७ जिल्लाका प्रशासन, दुईवटा प्रहरी संगठनहरू र राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग हेर्ने गृहमन्त्रीले देशमा केही परिवर्तन ल्याउन अवश्य सक्छ। आफ्नो राजनीतिक दलका भरौटे र चुनावमा 'लगानी गरेका व्यापारीदेकेदार' लाई भागबिलो दिन नपर्ने तपाईंलाई काम गर्न सहज छ। तर, यो काम मीठो र आकर्षक स्वरमा टेलिभिजनमा फलाके जस्तो हुँदैन। यसै सिलसिलामा प्रहरी सेवाबाट निवृत्त पतिकारका केही सुभाब छन्।

पहिलो हो, 'मिसन' स्पष्ट बनाउने र आत्मविश्वास राख्ने। तपाईंले निश्चित गर्नुपर्ने 'मिसन र स्ट्राटेजी' गृह मन्त्रालय र प्रहरी प्रशासनसँग प्रशस्त छन। समस्या छटाछुल्ल छ, तर सीमित र व्यावहारिक प्राथमिकता छान्नुहोस। त्यसको लागि चुस्त प्रशासन र व्यावसायिक प्रहरी चाहिन्छ। त्यो बनाउने आत्मविश्वास राख्नुस। फौजी अपरेशनको सार हो, 'बाँचलायक त्यो छ जो तयार छ मर्नलाई'।

तपाईं आफूले निश्चित गरेको 'मिसन र स्ट्राटेजी' मा शतप्रतिशत लाग्दा कसैले तपाईंको सत्कार्यमा बाधा पुऱ्याउँछ भने त्यसलाई जनताका सामु धज्जी उडाइदिनुस। खराब काम बिल्कुल नगर्नुस। नगरी नहुने अवस्था आएमा घोषणा गरौं। पद छोड्न श्रेयस्कर हुन्छ। तपाईं अब पद र पैसाको लालच गर्नुपर्ने अवस्थामा हुनुहुन्छ। समयले दिएको कुरामा पूर्ण सन्तुष्ट हुनुस्। दोस्रो, जनतालाई विश्वास दिलाउने। गृह

प्रशासनको मूल जिम्मेवारी 'सुरक्षा' हो जुन जनताको मनोविज्ञानमा आधारित हुन्छ। राष्ट्रपाका राजेन्द्र लिङ्देनले 'भ्रष्टाचार गरेर खानु आमाको रगत खाए सरह' भनेर एक हिसाबको विश्वास दिलाए जस्तो गरी जनतालाई साथमा लिनुस्। एकातिर प्रहरीको बढुवामा पैसा खान्ने, खरिद र प्रबन्धमा कमिसन लिने, प्रहरीका माथिल्लो पद थपेर पैसा सोहोर्दिने, सरुवामा लालच राख्दिने, कुनै प्रहरी कर्मचारीलाई अन्याय परेमा सुनुवाइ हुन्छ भनेर प्रहरीको विश्वास जित्नुस्। अर्कोतिर प्रहरीलाई थप व्यावसायिक बनाउन र गलत काम गरे ठाउँका ठाउँ कारबाही हुन्छ, नेता र पार्टीको छत्रछायाँमा सात खुन माफ हुने अवस्था अब बन्द भयो भन्ने त्रास सृजना गर्नुपर्छ।

मानौं, उच्च पद किन्ने वा आफैले ल्याउने जस्तो। कार्यालय संरचना र कर्मचारी संख्या उही हुँदाहुँदै नेतृत्व गर्ने पदको मात्र बढुवा हुने र सोही स्थानमै खटिने। पैसाको पोको बुझेर उच्च पदको संख्या थपिएका छन। कतिपयले व्यक्तिगत लहड र सनकमा उच्च पदका संख्या एक्कासी कटौती गरेका छन। फेरि निर्लज्ज 'युटर्न' भई स्वार्थकै कारण फेरि थपेका छन्। प्रहरी समायोजन ऐन, २०७६ को दफा २० अनुसार अन्य कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि प्रहरी समायोजन गर्ने प्रयोजनदेखि बाहेक अन्य कुनै पनि कारण प्रहरीमा नयाँ पद थप गर्न, सृजना गर्न र बढाउन मिल्दैन।

यसका बाबजुद कांग्रेस, एमाले दुवैले थपे। तिनै पार्टीका गृहमन्त्री भएको भए अहिले पनि कानूनलाई धोती लगाइन्थ्यो। अब तपाईंलाई पनि प्रभाव र दबाव पारिन्छ, तर तपाईं नचुकनुहोला। अहिले पद थपे, घटाउने भन्दा पनि प्रहरी समायोजनलाई प्राथमिकतामा राख्नुहोला। छैटौं, प्रहरीलाई घरेलु कामदार बनाउन रोक्ने सम्बन्धमा। हालै तपाईंले सो रोक्नको लागि आदेशपत्राचार गरेको जानकारी आयो। हरेक मन्त्रीले सुरुमा यो चर्चा चलाउँछन। केपी ओली प्रधानमन्त्री भएको बेलामा यो प्रयास उहाँले नै गर्नुभयो। करिब दुई तिहाइ बहुमत प्राप्त प्रधानमन्त्रीको प्राथमिकताले त उपलब्धि दिएन भने तपाईंको यो प्रयास केवल कर्मकाण्डी मात्र हुनेछ। 'काले काले मिलेर खाउँ भाले' भन्नका लागि अब तपाईंका श्रीमती, ससुराली, नातेदार र चेला चपेटाकर्हा पनि गाडी, ड्राइभर, भान्से सुविधा पुऱ्याइनेछ। अन्ततः तपाईं

फेरुस महानिरीक्षकलाई भने सरुवा गर्न नमिल्ने भएकोले अरु कुरामा मूल्यांकन गर्नुस। महत्वपूर्ण पदमा आसीन भएकोले नातागोता, टुटेफुटेका सम्बन्ध, साथीभाइ र मौकामा चौका हान्ने मानिसहरूले अब तपाईंलाई घेर्ने छन। लोभलालचका जालहरू सृजना हुनेछन। नहुने काम नगर्नुस। हुने काम पनि सीधै आफूले गर्ने होइन, सचिव, महानिरीक्षकमार्फत र नीति र मापदण्डभित्र रहेर गर्न लगाउनुस।

पाँचौं, प्रहरीका उच्च पदहरू थप गर्ने सम्बन्धमा। इतिहास साक्षी छ, नेपालका अधिकांश उच्च पद आवश्यकताले होइन, आफूलाई पोस्न थपिएका छन्। प्रहरीमा यो अभ्यास भन लाजलाग्दो छ।

लोभिनहुन्छ र चुप हुनुहुन्छ। राम्रोसँग बुझ्नुहोस, अधिकांश राजनीतिक व्यक्ति र तपाईंका मन्त्रालयका र प्रहरीका अधिकांश नेतृत्वले यो दुरुपयोग निरन्तर गर्दै आइरहेका छन। यसमा राख्ने र बस्ने दुवैको स्वार्थ जोडिन्छ। अधिकांश तल्ला कर्मचारी पनि यसैमा रमाउँछन। किनकि यसो गर्दा कार्यक्षेत्रको दुःख भोग्ने पर्दैन। मिठोमसिनो खान पाइन्छ। रासन जोगिन्छ। व्यक्तिगत र पारिवारिक काम हेरेपछि भविष्यको लागि 'गडफादर' मिल्छ। बढुवा पाइन्छ अनि 'युएन मिसन' जस्ता अवसर पाउने संभावना बढ्छ। त्यो कसैको घरमा बस्ने कर्मचारी पनि कामचोर र भाइमारा हो, किनकि उसको अभावले गर्दा दरबन्दीका साथीले खप्तेर थप ड्युटी गर्नुपर्छ। यो समस्या समाधान हुने सक्छ भन्ने होइन। तपाईंले मात्र गर्न सक्नुहुन्छ। एक जनालाई पक्राउ गर्न आदेश दिएको भन्ने विषयमा विज्ञापित निकाल्न परेको अवस्था बुझ्नुहोस् ॥ तर, अख्तियारलाई कम्बिन्स गराउन सक्नुभयो र अख्तियारको सहयोग लिन सक्नुभयो भने मात्र सक्नुहुन्छ।

सुरक्षा कार्यविधि, २०७७ ले सुविधा पाउने भीआईपी र उनीहरूलाई दिइने सुविधा कितान गरेको छ। त्यो विवरण लिनुस। त्यसमा कितान गरेदेखि बाहेक कुनै पनि राजनीतिक व्यक्ति, कर्मचारी र अन्य व्यक्तिले ड्राइभर, भान्से, गाडी, पीएसओ, घर सुरक्षा आदि राखेको छ भने त्यो बस्ने कर्मचारी, त्यसलाई पठाउने हाकिम र त्यो राख्ने कथित व्यक्तिलाई कारबाही गर्न अख्तियारलाई अनुरोध गर्नुस। तपाईं मन्त्रीस्तरको लिखित निर्णय गरेर अख्तियारलाई गुहार्नुस अनि बल अख्तियारको कोर्टमा जानेछ। बहालवाला कर्मचारीको हकमा भने केही विचार गर्नुपर्छ।

कर्मचारीको दुरुपयोग भएको बारेमा सूचना लिनको लागि गृहबाट आदेश वा पत्राचार गरेर हुँदैन। कसले दुरुपयोग गरेको छ भन्ने बारेमा सूचना लिन 'ड्युटी खिटेर' थप कार्यभारमा परेका सहकर्मि कर्मचारी, दुरुपयोग गर्ने व्यक्तिका छिमेकी, नातेदार ९ईर्ष्या गर्ने, पत्रकार र अन्य सचेत नागरिकलाई अनुरोध गर्नुस् ॥ सही सूचनालाई पुरस्कारको व्यवस्था गर्नुस। प्राप्त जानकारी अख्तियारलाई दिनुस, अनि अख्तियारले दुवैलाई कारबाही गर्छ। यसबाट सुधार पनि हुन्छ र तपाईं 'डबल स्ट्याण्डर्ड' हुनबाट जोगिनुहुन्छ। नपाउनेले सुविधाको दुरुपयोग गरे जस्तै

गृहमन्त्री विरुद्धको अनुसन्धान प्रहरीले मात्र गर्दा विश्वासको संकट आउन सक्छ। यो विषयमा सत्य-तथ्य अनुसन्धान गर्न कुनै न्यायाधीशको अध्यक्षताको समितिलाई दिँदा उचित हुन्छ। तपाईं आफै सक्रिय भई समिति गठन गर्न लगाउनुहोस्।

डा. गणेश रेगिम

पाउने 'भीआईपी' ले पनि त्यसको दुरुपयोग गरेका छन। कुनै पनि 'पीएसओ' वा सुरक्षाकर्मीलाई निरन्तर दुई वर्षभन्दा बढी एकै ठाउँमा नराख्ने कार्यविधि छ। तर पालना कहिल्यै हुँदैन। किनकि त्यसरी जाने 'पीएसओ' वा सुरक्षाकर्मीले भीआईपीको घरव्यवहार, राजनीतिक र अन्य व्यक्तिगत काममा सघाइदिन्छ। अन्ततः भीआईपी पठाउन र कर्मचारी फर्कन चाहँदैनन।

यसैले सुरक्षा नीति बमोजिम दुई वर्षभन्दा बढी कुनै पनि पीएसओलाई एउटै स्थानमा बस्न नदिनुस। यो चाहिँ तपाईंले तत्काल गर्न सक्ने देख्छु। प्रहरी र गृह प्रशासन सुधारका लागि गर्नुपर्ने कुरा प्रशस्त छन्। सबै सुभाबहरू यहाँ लेखन सम्भव हुँदैन। प्रहरी सुधार सुभाब आयोग १९साही आयोग २०५५, सुरक्षा निकाय आधुनिकीकरण उच्चस्तरीय कार्य दलको प्रतिवेदन (संग्रहोला प्रतिवेदन) २०६५, प्रशासन पुनःसंरचना आयोग अन्तर्गत नेपाल प्रहरी सुधार सुभाब कार्यदलको सांगठनिक एवं पुनःसंरचना सम्बन्धी प्रतिवेदन (बराल आयोग) २०६६, नेपाल प्रहरीको पुनर्संरचना अध्ययन समिति (कुवेर राना आयोग) २०७३ जस्ता सरकारले गठन गरेका आयोग लगायत गृह मन्त्रालय र प्रहरी संगठनका विभिन्न अनुसन्धान प्रतिवेदनको सारांश मात्र हेरे हुन्छ। प्रहरी बढुवाबारे मैले नेताहरूलाई निवेदन गर्दै लेखेको थिएँ। ('प्रहरी बढुवाबारे नेताहरूलाई निवेदन') यो पनि तपाईंको लागि सन्दर्भसामग्री बन्न सक्छ।

मुख्य कुरा हो, तपाईं आफू शक्तिशाली भई उचित तरिकाले काम गर्नुपर्छ। तपाईं शक्तिशाली हुन सक्नुहुन्न भने शक्तिशाली प्रणाली बनाएर उचित तरिकाले काम हुने अवस्था सृजना गर्नुस। यसैले नीति, मापदण्ड र यसको पालना गर्न गराउन जरुरी हुन्छ। यसको लागि सम्बन्धित व्यक्ति, समूह र कर्मचारीसँग भेटघाट, छलफल र अन्तर्क्रिया गर्नुहोस। प्राप्त सुअवसर गुम्न नदिनुस। तपाईंलाई गृहमन्त्री पाउनु हाम्रो भाग्य हुन पुगोस। तपाईंमा मर्ने डर हुनुहुँदैन। गृह मन्त्रालय तपाईंको पूर्ण कमाण्डमा हुनुपर्छ। आफ्नो जीतको आवश्यकता प्रमाणित गर्न सक्नुहोस। तपाईंको यो यात्रा उप(प्रधानमन्त्रीबाट प्रधानमन्त्रीसम्म पुग्न सकोस। शुभकामना। (लेखक पूर्वप्रहरी अधिकृत र हाल कानून प्राध्यापक हुन्।) अनलाइन खबरबाट

सडक डिभिजन कार्यालय प्यूठानको सुचना

प्रस्तुत विषयमा सडक डिभिजन कार्यालयको कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने भालुवाड-चकचके सडक खण्ड अन्तर्गत NH-53 को चेनेज ३७+००० देखि ३८+००० कि.मि. खण्डमा मिति २०७९ पुस २८ गते देखि अर्को सुचना नहुँदा सम्मको लागि सडक बिस्तार गर्न गइरहेको हुँदा तपसिलको समयमा सडक बन्द रहने सूचना सम्बन्धित सबैमा सादर अनुरोध गरिन्छ ।

तपसिल :

१) स्थान : भालुवाड-चकचके सडक खण्ड

२) चेनेज : ३७+००० देखि ३८+००० कि.मि.

३) सडक बन्द हुने समय :

बिहान ११:०० देखि बेलुका ५:०० बजेसम्म

४) सडक खुल्ने समय :

बिहान ८:०० देखि ११:०० बजे र

बेलुका ५:०० देखि ९:०० बजेसम्म

अनुरोधक

सडक डिभिजन कार्यालय, प्यूठान

समाचार

गुल्मी अस्पतालमा डाक्टर टिकाउन तलव बराबरको प्रोत्साहन भत्ता

भुलेनी पोष्ट

प्यूठान

गुल्मी । रेसुङ्गा नगरपालिकाले नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने तलब बमोजिम प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराएर सेवा दिन थालेको छ । पहाडी अस्पतालमा डाक्टरहरू पनि आउन नमान्ने भएकाले जिल्लामै हाडजोर्नी विशेषज्ञ सेवा दिन रेसुङ्गा नगरपालिकाले पनि प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराएर सेवा दिन थालेको नगरप्रमुख खिलध्वज पन्थीले बताए । पहाडी अस्पतालहरूमा विशेषज्ञ डाक्टरहरू आउन नमान्ने र आइहाले धेरै समय नबस्ने भइरहेपछि रेसुङ्गा नगरपालिकाले प्रोत्साहन र आवश्यक उपकरण पनि खरिद गर्ने गरेको छ । गुल्मी अस्पतालमा हाडजोर्नी विशेषज्ञ डा. प्रदीप सिवाकोटीको टोलीले सेवा दिन थालेको छ ।

हाडजोर्नी उपचारको क्रममा अप्रेसनका लागि आवश्यक सी-आरएम मेसिन रेसुङ्गा नगरपालिकाले खरिद गरेको छ । पुनः गुल्मी अस्पतालमा स्त्रीरोग विशेषज्ञ डाक्टरको पनि सेवा थप भएको छ । त्यस्तै अस्पतालमा अर्का मेडिकल जनरलिष्ट डाक्टर पनि थप भएका छन् । जिल्लामा स्त्रीरोग विशेषज्ञ डाक्टरहरूको अभावमा सेवा लिन पाल्पा बुटवल जानुपर्ने बाध्यता थियो । त्यसको अत्यका लागि गुल्मी अस्पतालमा स्त्रीरोग विशेषज्ञ डाक्टर थप गरिएको गुल्मी अस्पतालमा अस्पतालका मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा. उत्तम पन्थीले

बताए । गुल्मी अस्पतालमा स्त्रीरोग विशेषज्ञ सेवा दिन डा.सोफिया थापा आएका छन् । त्यस्तै जिल्लामा स्त्रीरोग विशेषज्ञ डाक्टरको अभावमा कैयौं बिरामी पाल्पा बुटवल जानुपर्ने बाध्यतालाई अत्य गर्न रेसुङ्गा नगरपालिका नगरप्रमुख खिलध्वज पन्थी र गुल्मी अस्पतालमा अस्पतालका मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा. उत्तम पन्थीले पहल गरेका थिए ।

सोही अनुसार जिल्लामा धमाधम विशेषज्ञ डाक्टरहरू थप हुँदै जान थालेका छन् । गुल्मी अस्पतालमा आएका स्त्रीरोग विशेषज्ञ डाक्टर डा.सोफिया थापा र मेडिकल जनरलिष्ट डा.नरमा छन्त्याललाई रेसुङ्गा नगरपालिकाले सम्मान गरेको छ । उनीहरूको काम गर्ने मनोबललाई थप हौसला प्रदान गर्न नगरपालिकाले सम्मान गरेको नगरप्रमुख खिलध्वज पन्थीले बताए । उनले गुल्मीलाई नागरिकलाई सेवा दिने क्रममा नम्र व्यवहारले भरपुर सेवा प्रदान गर्न आग्रह गरे । गुल्मी अस्पताललाई आम नागरिकको मेरो अस्पताल हो भन्ने भावना जगाउन थप स्तरीय सेवाका लागि

रेसुङ्गा नगरपालिकाले सधैं सहकार्य गर्ने नगरप्रमुख पन्थीले बताए । अब केहि दिनमै गुल्मी अस्पतालबाट मृगौला पिडितहरूको डाइलाइसिस सेवा पनि थप गरिने पन्थीले बताए । गुल्मी अस्पतालमा विशेषज्ञ डाक्टर हुनु जिल्ला वासीको लागि खुसीको कुरा रहेको गुल्मी अस्पतालमा अस्पतालका मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा. उत्तम पन्थीले बताए ।

सबै आम नागरिकको सहयोगले नै गुल्मी अस्पतालको सेवालालाई थप प्रभावकारी बाउनदै लगिने पन्थीले बताए । अब गुल्मी अस्पतालमा तीन जना मेडिकल जर्नालिष्ट डाक्टरहरू भएका छन् । जसले दैनिक चाप रहेको गुल्मी अस्पतालको सेवामा थप सहजता ल्याउने गुल्मी अस्पतालका अध्यक्ष भरत पाण्डेले बताए । भौतिक संरचनाको अभावले समस्या भैरहेको गुल्मी अस्पतालको अत्याधुनिक भवन बन्न थालेको छ । ०७१ सालमा ५० शैयामा स्तरवृद्धि भएको थियो तर भौतिक संरचनाको अभावमा पूर्ण रुपमा कार्यन्वयनमा आउन सकेको छैन ।

नगरपालिकाबासीलाई अनुरोध

- १) जन्म, मृत्यु, बसाईसराई, बिवाह दर्ता जस्ता घटना ३५ दिनभित्र सम्बन्धित वडा कार्यालयमा दर्ता गरौं ।
- २) मालपोत लगायतका दस्तुर समयमै बुझाई जिम्मेवार नागरिक बनें ।
- ३) कृषिमा आत्मनिर्भर, पशुपालनमा युवा सहभागिता बढाएर स्वरोजगार बनें ।
- ४) आफ्नो सन्तानलाई सक्षम एवम् शिक्षित बनाउन विद्यालय पठाऔं ।
- ५) गाउँ टोलको विकास निर्माण कार्यमा सहभागिता जनाऔं ।
- ६) बाँझो जमिन उपयोग गरी खाद्यान्न संकट हटाउनुमा जोड दिऔं ।
- ७) रुख, बिरुवा बृक्षारोपण गरी वातावरण हरीयाली बनाऔं ।
- ८) पूर्ण सरसफाई तथा हिंसा मुक्त समाज निर्माणमा सहयोग गरौं ।
- ९) आर्थिक कार्यमा महिला सहभागितामा जोड दिऔं ।
- १०) बाल बिवाह रोक्न, छोरीको उज्ज्वल भविष्यको लागि आजैदेखि सोचौं ।
- ११) लैङ्गिक हिंसाको विरोध गरौं । ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला एवम् अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि वितरण गरिने सामाजिक सुरक्षा भत्ता र अन्य लक्षित कार्यक्रममा हुन सक्ने दुरुपयोगमा खबरदारी गरौं ।
- १२) पालिकाबाट इजाजत लिएर मात्र घर निर्माण तथा व्यवसाय सञ्चालन गरौं ।

अनुरोधक :

प्यूठान नगरपालिका,

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, विजुवार प्यूठान

गार्जेनी दुर्घटनाको .....

बजेसम्म सवारी आवागमन पूर्णरूपमा बन्द गरेर सडक बिस्तारको काम भइरहेको छ । भीरको चट्टान काटेर चार मिटर चौडा रहेको यो सडक खण्ड अब ८ मिटर फराकिलो प्रमुख चन्दले जानकारी दिए ।

प्यूठान र रोल्पा प्रवेश गर्ने मुख्य सडक भालुवाड प्यूठान सडक खण्डमा दैनिक सवारी चाप बढ्दो छ । मालवाहक र यात्रुवाहक सवारी चाप बढेपनि स्तरोन्नति र सडक विस्तारमा सरोकारवाला मौन रहेका थिए । गार्जेनी दुर्घटनाको लामो समय बितिसकदा बल्ल यहाँको घुम्ति काट्न लागिएको हो । २०६१ माघ ८ गते विजुवार टारीको गाउँ नै रित्तिने गरि जन्ति बस दुर्घटनामा ४१ जनाको ज्यान गएको थियो । बारम्बार दुर्घटना हुने क्षेत्रमा पर्ने घुम्टी समेत फराकिलो बनाउने काम भएको

थिएन । दाडको भालुवाड देखि प्यूठानको चकचकेसम्म ४५ किलोमिटर सडक क्षेत्र धेरै साँघुरो र अप्ठ्यारो छ । यही क्षेत्रमै बारम्बार दुर्घटना हुने गरेको छ । दुइ जिल्ला प्रवेश गर्ने यो सडकमा दैनिक ३ हजार भन्दा बढी सवारी ओहोर दोहोर हुने गर्छन् । उपभोग्य वस्तु ओसार पसार गर्ने सवारी साधन यही खण्ड भएर दुइ जिल्लाको लागि भित्रिदै आएका छन् । २०६५ सालमा कालोपत्रे भएको सडक साँघुरा भई ट्राफिक जाम धान्न नसक्दा विस्तार र स्तरोन्नति गर्ने कार्यमा ढिलाई हुँदै आएको थियो । जिल्लाबाट चुनढुगा बोकेर हिड्ने दश चक्रे टिपरका कारण सडक जिर्ण बन्दै गएको छ । 'लुम्बीनी प्रदेशको राजधानी भालुवाड पुग्न धेरै जिल्लालाई यो सडक पायक पर्ने भएपनि सिङ्गल लेनले सहजै सवारी चाप धान्न सक्ने स्थिती रहेको छैन ।

जाडोको समयमा चिसोबाट बचौं

- जाडोबाट बच्न तातो, पौषिलो तथा भोलिलो खानेकुरा खाऔं,
- न्यानो कपडा लगाऔं,
- घर तथा कोठा न्यानो बनाऔं,
- कोठामा हिटर तथा आगो बाल्दा हावा ओहोरदोहोर हुने सुनिश्चित गरौं,
- बालबालिकालाई तेल मालिस गरिदिऔं,
- बढी चिसोमा मर्निङ वाक नगरौं,
- चिसोमा बाहिर हिँड्दा बाक्लो कपडा लगाऔं,
- दैनिक घाम ताप्ने गरौं ।

अनुरोधक : स्वास्थ्य कार्यालय प्यूठान

राजनीतिककर्मी भन्दा खेलाडिले देश चिनाउँछन्

भुलेनी पोष्ट

प्यूठान

राजनैतिककर्मी भन्दा खेलाडीले देश चिनाउने प्रतिनिधी सभा सदस्य सुर्य थापाले बताएका छन्। बुधबार सरुमारानी गाउँपालिका प्यूठानले आयोजना गरेको दोस्रो अन्तर विद्यालय स्तरीय राष्ट्रपती रनिशिल्ड प्रतियोगिताको उद्घाटन कार्यक्रममा थापाले खेलकुद क्षेत्रले अनुशासन, लगनशिल तथा स्वस्थ रहन पनि मदत गर्ने भन्दै खेलाडीलाई राम्रो खेल प्रदर्शन गर्न अग्रह समेत गरेका थिए।

साथै थापाले गाउँपालिकाले बनाएको खेलमैदान थप व्यवस्थित गरी प्रदेशस्तरका खेल खेलाउनमा मैदान व्यवस्थित गर्न समेत गाउँपालिकालाई

आग्रह गरेका छन्। प्यूठानबाट निर्वाचित भएपछि पहिलो पटक औपचारिक कार्यक्रममा सहभागी रहेका थापाले थापाले विकासका काममा सवैको सहकार्य हुन जरुरी रहेको समेत बताए। साथै थापाले राजनीतिले नयाँ कोर्ष लिएको भन्दै अब जनताका आवश्यकतालाई थप जिम्मेवारी भएर लामे बताएका छन्। सरुमारानी

गाउँपालिकाले पनि खेल क्षेत्रलाई महत्वका साथ हेरेको गाउँपालिकाका अध्यक्ष भ्रग बहादुर विश्वकर्माले बताए। कोभिडका कारण रोकिएका खेलहरु अब निरन्तर संचालन गर्ने पनि उनको भनाई छ। सरुमारानी गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरु विभिन्न विधानमा भाग लिएका थिए।

महोत्सव आयोजना गर्न सर्वपक्षिय भेला

भुलेनी पोष्ट

प्यूठान

प्रदेश स्तरीय स्वर्गद्वारी प्यूठान पाँचौ महोत्सव २०७९ तयारीको लागि सर्वपक्षिय भेला बुधबार होटल आयुष्मा जुम्रीमा सम्पन्न भएको छ। जिल्लाका विभिन्न तहमा रहेका सरोकारवालाहरु सँगको उपस्थितिमा महोत्सवलाई कसरी गर्दा उत्तम हुन्छ भन्ने विविध विषयमा छलफल भएको हो। छलफलमा बोल्ने वक्ताहरुले पहिलो प्राथमिकतामा समय निर्धारणको विषयलाई उठाएर सवाल जवाफ गरेका थिए।

विगतका समयमा भएका महोत्सवले प्यूठानी जनतालाई के उपलब्धी दियो? बिजुवार फाँटमा रहेको गणतान्त्रिक खेलमैदान नाममा मात्र सिमित हुँदा अस्तव्यस्त रहेको? उद्योग बाणिज्य संघले महोत्सवको आयोजना गरिसकेपछि पनि लामो समयसम्म आयव्यव सार्वजनिक सुनुवाई नगर्ने गरेको, सबै किसानहरुलाई प्रोत्साहन गर्न सके उत्पादन बढाउन सहज हुने जस्ता विषयहरुमा गुनासो तथा सुझाव दिएका थिए। लुम्बिनी प्रदेश सभा सदस्य तुलसीराम शर्माले विगत देखी नै सुरु भएको महोत्सवले जिल्लाको विकास र समृद्धिमा

पहल गरिरहेको बताएका छन्। प्रदेश स्तरीय स्वर्गद्वारी प्यूठान पाँचौ महोत्सव २०७९ तयारीको लागि सर्वपक्षिय भेलालाई संबोधन गर्ने क्रममा उनले यस्तो बताएका हुन्। उनले भने, कुनै पनि कामलाई पछि नहटाई सबै पक्षलाई समेटेर अगाडी लिएमा विकासको संभावना बोकेको छ। नकरात्मक कुरालाई मिचेर सकारात्मक तर्फ लाम आग्रह गर्दै जिल्लाका स्थानीयले सोचेजस्तो राम्रो कामको संदेश महोत्सवले दिन सकोस भनि अनुरोध समेत गरे।

सुझाव तथा गुनासोको जवाफ दिदै प्यूठान उद्योग बाणिज्य संघका प्रमुख पशुपति नारायण नकर्माले हुन लागेको पाँचौ महोत्सव २०७९ को कार्यसम्पादन प्रस्तुत गरे। कार्यसम्पादनमा उनले गौतम बुद्धको जन्मस्थानको नामबाट नामाकरण गरिएको लुम्बिनी प्रदेश भित्र रहेका स्वर्गद्वारी लगायतका मुख्य पर्यटकिय क्षेत्र

र सहायक पर्यटकिय क्षेत्रहरुको प्रचारप्रसार, स्वदेशी उद्योगबाट उत्पादित बस्तुहरु तथा उपकरणहरु, धरेलु तथा लघु उद्यमका उत्पादनहरु, यस जिल्लामा रहेका औधोगिकिकरण कच्चा पदार्थ, जडिबुटी, नेपाली कागज, मह, हर्बल सावुन, अल्लोबाट उत्पादित बस्तुहरु लगायतका स्थानीय उत्पादन राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय उद्योगहरुका उत्पादन समेतको प्रदर्शन हुने बताए। प्यूठानमा उत्पादित बस्तुहरुलाई बढि प्राथमिकतामा राख्ने समेत बताएका छन्। खेलकुदको बारेमा बुभेको र आफुलाई चासो रहेको भन्दै उहाँले खेलकुदको विषयमा आफु पछि कहिल्यै नहट्ने बताएका हुन्।

जिल्लाका सबै क्षेत्रका सरोकारवाहरुको महोत्सव भएकाले संघले महोत्सव सम्पन्न भएको एक महिना भित्रमा आयव्यवको विवरण सार्वजनिक गर्ने नकर्माले बताए।

दिहाल्लामा खेलकुद तथा पर्यटन महोत्सव हुने

भुलेनी पोष्ट

प्यूठान

प्यूठानको भ्रिमरुक गाउँपालिका अन्तर्गत पर्ने लालिगुरास रंगशाला दिहाल्लामा दिहाल्ला खेलकुद तथा पर्यटन महोत्सव २०८० संचालन गरिने भएको छ। शुक्रबार दिहाल्लामा भएको तीन पालिकाको अन्तरक्रिया कार्यक्रमले भ्रिमरुक, नौबहिनी र गौमुखी गाउँपालिकाको संयुक्त आयोजनामा आगामी बैशाख १ गते देखि ७ गते सम्म दिहाल्ला खेलकुद तथा पर्यटन महोत्सव संचालन गर्ने निर्णय भएको भ्रिमरुक गाउँपालिकाका अध्यक्ष पित बहादुर महतरा क्षेत्रीले जानकारी दिए।

उनका अनुसार तीन पालिकाको संगम स्थलमा निर्माणधीन लालिगुरास रंगशाला क्रिकेट मैदानलाई प्रदेश स्तरीय रंगशाला निर्माण गर्न प्रदेश र संघ सरकारलाई तिनवटै स्थानीय तहको संयुक्त पहलमा योजना माग गर्ने सहमति भएको बताए। दिहाल्ला पर्यटन पुर्वाधार विकासको

लागि भ्रिमरुक (७ र ८, वडाको दिहाल्ला र हलहले गौमुखी (६, वडाको दिहाल्ला, बुक्तीचौर र नौबहिनी (६, वडा लुडको बिकुटा थाम, हलहलेलाई समेटेर खेलकुद तथा पर्यटन पुर्वाधार निर्माण गर्न तिनवटै पालिकाले आफ्नो प्रतिबद्धता जनाएका छन्।

दिहाल्ला पर्यटन पुर्वाधार निर्माण गर्न संयुक्तरूपमा विस्तृत गुरुयोजना डिपिआर तयार गर्ने समेत सहमति भएको छ। दिहाल्ला खेलकुद पर्यटन विकास कार्यक्रमका संयोजक गोबिन्द गिरीले कार्यक्रममा लालिगुरास रंगशाला खेलकुद मैदानको पुर्वाधार विकास र यस क्षेत्रको दीर्घकालीन रूपमा पर्यटन बिकास गर्ने उदेश्य बारे अन्तरक्रिया कार्यक्रममा जानकारी गराएका थिए। दिहाल्लामा पर्यटनको प्रचुर सम्भावना भएकोले यहाँको विकासमा सहयोग गर्न तिनै तहका स्थानीय सरकारका प्रमुखहरुलाई संयोजक गिरीले आग्रह गरेका थिए। तिनवटै पालिकाका

अध्यक्ष र उपाध्यक्षहरुले यहाँको पर्यटन बिकासको सबै सम्भावनाहरुको पहिचान गरि आवश्यकताको आधारमा हातेमालो गरेर अगाडि बढ्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको वडा अध्यक्ष तुलस बहादुर बस्नेतले बताए।

भ्रिमरुक गाउँपालिका वडा नम्बर ८ का वडा अध्यक्ष तुलस बहादुर बस्नेतको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा भ्रिमरुक गाउँपालिकाका अध्यक्ष पित बहादुर महतरा क्षेत्री, उपाध्यक्ष प्रमोद पोख्रेल, नौबहिनी गाउँपालिका अध्यक्ष दिल बहादुर थापा, उपाध्यक्ष विष्णा थापा र गौमुखी गाउँपालिका अध्यक्ष बिष्णु कुमार गिरी, उपाध्यक्ष महाबिर राना नौबहिनी गाउँपालिका वडा नम्बर ४ र ६ का वडा अध्यक्षहरु भिम बहादुर घर्ती, मान बहादुर के.सी., त्यस्तै गौमुखी गाउँपालिका वडा नम्बर ६ का वडा अध्यक्ष चन्द्रबहादुर खत्री र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वडा सदस्यहरु स्थानीय जनता लगाएतको उपस्थिति रहेको थियो।

छोटकरी

भतेरचौरमा पिकनिक प्रतिक्षालय उद्घाटन

प्यूठानको मल्लरानि गाउँपालिका ४ प्रयटकिय स्थल भतेरचौरमा लायन्स क्लब अफ प्यूठानले निर्माण गरेको पिकनिक प्रतिक्षालय माघ ७ गते क्लवद्वारा आयोजना गरिएको पारिवारिक बनभोज कार्यक्रम तथा प्रतिक्षालय उद्घाटन कार्यक्रममा रिबन काटेर मल्लरानि गाउँपालिका अध्यक्ष कृष्ण खड्काले उद्घाटन गरेका हुन्। उद्घाटन गर्दै खड्काले प्यूठानमा हरेक समस्या परेका

निशुल्क आखा परिक्षण गरेको, जिल्लामा दादुरा रुबेला रोगका बिरुद्ध उल्लेखनीय कार्य गरेको तथा बिभिन्न बेला बखतमा आईपरेका बिपतको समयमा पिडितलाई राहत तथा उद्धार गरेको बताए।

कार्यक्रममा बोल्दै प्यूठान नगरपालिका निर्बर्तमान नगर प्रमुख अर्जुनकुमार कक्षपतिले लायन्स क्लब प्यूठानमा थप बिस्तार गरि ९ ओटै

बखत प्यूठानिहरु एक जुट भएर समस्या समधान गरेका कैयौ उदारण सुनाउदै लायन्स क्लब अफ प्यूठानले एक करोड अठार लाखको डायलिसिस मेसिन प्यूठान अस्पतालमा जडानका लागि स्विकृत सम्झौता गरि लिएको हुदा जडानमा लामे खर्च तथा ब्यबस्थापनमा जिल्लाका नौ ओटै स्थानिय तहले सहयोग गर्ने बताएका छन्। खड्काले लायन्स क्लब अफ प्यूठानले भतेरचौरमा निर्माण गरेको पिकनिक प्रतिक्षालयको संरक्षण तथा थप ब्यबस्थित बनाउन गाउँपालिकाले आवश्यक बजेट बिनियोजन गर्ने समेत बताउदै क्लवका पदाधिकारिलाई सार्वजनिक सम्पदा निर्माण तथा संरक्षण गरेकोमा क्लवको प्रगतिको शुभकामना दिएका थिए। लायन्स डाक्टर भिमसेन गिरिले प्यूठान जिल्लामा क्लव स्थापना भए लगत्तै आखाका बिरामिहरुको उपचार गरेको हजारौ आखाका रोगिहरुको

स्थानियतहमा गठन गर्न सहयोगि मनसमक्ष अनुरोध गरेका छन्। साथै उनले प्यूठान नगरपालिका एक खैरामा रहेका २५ जना सुस्त मनस्थिति भएका बालबालिकाहरुका लागि न्यानो उपलब्ध गराउने बताए। क्लबले सामाजिक कार्य गर्दा दिनप्रतिदिन युवाहरु सदस्यीय लिने र समाजसेवामा लाग्ने गरेको बताए साथै सोहि कार्यक्रममा विशेक थापा, गिरिराज भन्डारी, प्रशुन श्रेष्ठ र अशोक श्रेष्ठले लायन्स क्लब अफ प्यूठानको सदस्यता लिएका थिए।

लायन्स क्लव अफ प्यूठानका अध्यक्ष मिनबहादुर कुवरको अध्यक्षतामा सुरु भएको कार्यक्रमको संचालन नबिन श्रेष्ठले गरेका हुन्। लायन्सका पुर्ब अध्यक्ष शिबराज श्रेष्ठ, मल्लरानि ग्रामिण बिकास सरोकार केन्द्रका अध्यक्ष बसन्तलाल श्रेष्ठ, तुलसिराम रिजाल, लगायतले क्लवले गरेका योगदानको बिषयमा चर्चा गरेका थिए।

जुमि बसपार्क व्यवस्थित गरिदै

जिल्लाको सबैभन्दा पुरानो बस पार्कको रूपमा रहेको जुमि वसपार्क व्यवस्थित बनाउन थालिएको छ। बसपार्कमा काउन्टर निर्माण भएपनि धेरै समयसम्म संचालनमा नआएपछि स्थानीय व्यवसायीहरुको पटकपटकको विरोध तथा आन्दोलनले केही महिना अघिदेखि संचालनमा आएको थियो। बसपार्क संचालनमा आएसँगै पूर्णरूपमा व्यवस्थित बनाउने भन्दै बसपार्क परिसरमा सडक ढलान कार्य सुरु भएको छ। प्यूठान

नगरपालिका वडा नं.३ का वडा अध्यक्ष सुमन राज श्रेष्ठका अनुसार स्थानीयवासी र बसपार्क व्यवस्थापन समितीको मागलाई मध्यनजर गर्दै वडा नं.३को कार्यालयले प्रदेश सरकार समक्ष बजेट माग गरेको थियो। वडा कार्यालयको मागलाई सम्बोधन गर्दै प्रदेश सरकारको सघन तथा सहरी बिकास मन्त्रालयले दुइ पटक गरि करिब २४ लाख बजेट विनियोजन गरेको अध्यक्ष श्रेष्ठले जानकारी दिए। उक्त बजेट मार्फत बसपार्क ढलानकार्य तिव्र गतिमा भईरहेको छ।

तालिमलाई व्यवहारिक बनाउन योगीको आग्रह

प्यूठान नगरपालिकाका प्रमुख विष्णु बहादुर योगीले तालिमलाई तालिममा मात्र सिमित नबनाई व्यवहारमा उतार्न आवश्यक रहेको बताए। प्यूठान नगरपालिकाले आयोजना गरेको ३ दिने बाखापालन कृषक तालिमको समापन कार्यक्रममा उनले यस्तो कुरा बताएका हुन्। साथै उनले कृषकहरुलाई पुर्णरूपमा ब्यवसायिक तथा कृषिमा आत्मनिर्भर बन्ने उदेश्यका साथ ब्यवसाय गर्न आग्रह गरे। उनले नगरपालिकाले आगामी दिनमा पनि

त्यस्ता खालका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने सहभागिहरु समक्ष प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन्। तालिमको प्रशिक्षकको रूपमा रहेका प्यूठान नगरपालिका पशु सेवा शाखा प्रमुख गिरिराज पौडेलले कृषकहरुले ब्यवसायिक रूपमा बाखा पालेकाहरुलाई नगरपालिकाले अनुदानका कार्यक्रमहरु उपलब्ध गराउने बताए। ब्यवसायिक तरिकाले बाखा पालन गर्न सक्ने र इच्छुक कृषकहरुको आवश्यकता र मागअनुसार कार्यक्रम संचालन गर्ने बताएका छन्।

अब एचआईभीको जोखिम छैन ?

एचआईभी पोजेटिभलाई एउटा भयानक संक्रमणको रूपमा लिइएको थियो। संक्रमित व्यक्तिबाट अशुभकृत यौन सम्बन्धबाट सन्ने यो रोगलाई 'प्राणघातक' भनी व्याख्या गरिन्थ्यो। त्यसैले सामान्य यौनजन्य रोग लाग्दा पनि मान्छे 'एचआईभी संक्रमण पो भयो कि' भन्ने आशंकाले डराउँथे। विभिन्न कारणले एचआईभी संक्रमित भएकाहरूलाई सामान्य जीवन बाँच्न सहज थिएन। एचआईभी लागेपछि के हुन्छ? काम गर्न सक्छ वा सवदैन? कति बाँच्छन्? यावत प्रश्न उनीहरूमाथि छेडिएको हुन्थ्यो। किनभने सुरुवाती अवस्थामा संक्रमितले औषधि उपचार पाएका थिएन। औषधिको अनुसन्धान भएको थिएन। त्यसैले संक्रमित भएकै कारण मृत्यु हुने जोखिम उच्च थियो।

तर अहिले अवस्था त्यस्तो छैन। न एचआईभी संक्रमणको चर्चा हुन्छ, न यसबाट हुने सम्भावित मृत्युको भय नै। अहिले सहज रूपमा औषधि उपलब्ध छ। एचआईभी संक्रमितले पनि दीर्घरोग मधुमेह र उच्च रक्तचाप जस्तो जीवनभर औषधि सेवन गरेर सामान्य जीवन बिताउन सक्छन्। जसकारण अहिले यो रोगको आतंक घटेको छ।

एचआईभीको भय घटेको हो वा संक्रमण दर ?

एचआईभीको संक्रमण दर अलिअलि घटेको हो। तर भय भने धेरै घटेको छ। नेपालमा संक्रमण फैलिँदा औषधि उपलब्ध थिएन। उपलब्ध भए पनि

पहिले संक्रमित भएका व्यक्तिको मृत्युपछि मात्र अर्को संक्रमित व्यक्तिले औषधि पाउँथे। अहिले एचआईभी संक्रमण देखिने बित्तिकै काउन्सिलिङ गरेर औषधि सुरु गराइहालिन्छ। संक्रमण पुष्टि भएको ३-४ दिनमा नै औषधि सुरु गराइन्छ। औषधि सेवन गरेपछि संक्रमितलाई एड्स हुँदैन जसले गर्दा भय घटेको हो।

राष्ट्रिय एड्स तथा यौनरोग नियन्त्रण केन्द्रको तथ्यांक अनुसार नेपालमा एचआईभी संक्रमण दर घट्दै गएको पाइएको छ। दुई दशकमा नयाँ एचआईभी संक्रमण दर भण्डे ८४ प्रतिशतले घटेको छ। त्यस्तै एड्सका कारण हुने मृत्यु ७१ प्रतिशतले घटेको छ।

एचआईभीको भय घट्नुको कारण

एचआईभीको भय घट्नुको मुख्य कारण भनेको औषधि उपचार प्रभावकारी हुँदै जानु हो। संक्रमित हुने बित्तिकै उपचारको व्यवस्था छ। जसले गर्दा विश्वभर नै संक्रमितको संख्या घट्दै गएको छ। यो संक्रमणको विषयका जनचेतना पनि राम्ररी फैलिएको छ जसले गर्दा नयाँ संक्रमितको संख्या घट्दो छ। संक्रमित भएकाहरू पनि एड्सको अवस्थासम्म पुग्दैनन्।

भय कम भए पनि एचआईभी संक्रमितलाई गरिने व्यवहारमा भने परिवर्तन आएको छैन। उनीहरूलाई हेर्ने दृष्टिकोणमा परिवर्तन भएको छैन। एचआईभी संक्रमणको जोखिम अहिले १८ देखि ४०

वर्षको उमेर समूहलाई बढी छ। एचआईभी संक्रमण भएपछि जीवन नै सकिन्छ भन्ने जुन धारणा थियो, त्यो यथावत छैन। औषधि नियमित रूपमा सेवन गरेमा एचआईभीको कारण मृत्यु हुँदैन। संक्रमितहरूले पनि अन्य सामान्य व्यक्तिले जसरी नै जीवनयापन गर्न सक्छन्।

संक्रमितले पनि पूर्ण जीवन बाँच्न सक्छन्

एचआईभी संक्रमितले पनि पूर्ण जीवन बाँच्न सक्छन्। अहिले एचआईभीको नयाँ नयाँ औषधि उपलब्ध छन्, जसको नियमित सेवन गर्ने व्यक्ति उसको पूरा आयु बाँच्न सक्छन्। यदि श्रीमान वा श्रीमतीमा एक जना एचआईभी पोजेटिभ र एक जना नेगेटिभ छन् भने जो नेगेटिभ छ उसलाई प्रेप भन्ने औषधि दिइन्छ। जो पोजेटिभ छ उसले आफ्नै औषधि सेवन गर्छन्। यसो गर्दा त्यो दम्पतीबाट जन्मिएको बच्चा नेगेटिभ हुन्छ र पार्टनर पनि नेगेटिभ हुन्छ त्यसरी १५ वटा जति बच्चा जन्मिसकेका छन्।

एचआईभी संक्रमणको लक्षण

एचआईभी संक्रमण भएको पाँचदेखि सात वर्षसम्म केही पनि लक्षण नदेखिन सक्छ। ज्वरो आउने, पखाला लाग्ने जस्ता सामान्य समस्या पनि नदेखिन सक्छ, जसकारण धेरै व्यक्ति 'म स्वस्थ छु, मलाई त केही स्वास्थ्य समस्या छैन' भन्थान्छन्। आफू एचआईभीको जोखिममा पो छु कि भन्ने मान्छेले सोच्दैन। यो समयमा उसले अरूलाई संक्रमण सारिरहेको हुन सक्छ। संक्रमण हुने बित्तिकै लक्षण देखिने भए त

संक्रमण भएकाहरू पनि पूर्ण जीवन बाँच्न सक्छन्

सबै उपचारको पहुँचमा हुन्थे। एचआईभी संक्रमित भएको ५-७ वर्षपछि मात्र लक्षण देखिन थाल्छ। संक्रमण भएपछि शरीर संक्रामक रोगसँग लड्न असमर्थ हुन्छ, जसले लामो समयसम्म ज्वरो आउने, पखाला लाग्ने र वजन घट्ने जस्ता लक्षण देखिन्छन्। एचआईभी एक प्रकारको भाइरस हो। यसले हाम्रो प्रतिरक्षा प्रणालीलाई आक्रमण गरी कमजोर बनाउँछ। जब कोही एचआईभी संक्रमित हुन्छ, उसको शरीर

संक्रामक रोगहरूसँग लड्न असमर्थ हुन्छ। एचआईभी भाइरसले प्रतिरक्षा प्रणालीको ती कोषिकाहरूलाई नष्ट गर्छ। एचआईभी भाइरसको समयमै उपचार गरिएन भने शरीरमा संक्रमण बढ्न थाल्छ र यसले एड्स निम्त्याउन सक्छ। (टेकुस्थित शुक्रराज टृपिकल तथा सरुवारोग अस्पतालका मेडिकल अफिसर डा. देवकोटासँग सुमित्रा लुइटेलेले गरेको कुराकानीमा आधारित लेख अनलाइन खबरबाट सभार)

गाउँपालिकाबासीलाई अनुरोध

- १) जन्म, मृत्यु, बसाईसराई, बिवाह दर्ता जस्ता घटना ३५ दिनभित्र सम्बन्धित वडा कार्यालयमा दर्ता गरौं।
- २) मालपोत लगायतका दस्तुर समयमै बुझाई जिम्मेवार नागरिक बनें।
- ३) कृषिमा आत्मनिर्भर, पशुपालनमा युवा सहभागिता बढाएर स्वरोजगार बनें।
- ४) आफ्नो सन्तानलाई सक्षम एवम् शिक्षित बनाउन विद्यालय पठाऔं।
- ५) गाउँ टोलको विकास निर्माण कार्यमा सहभागिता जनाऔं।
- ६) बाँठो जमिन उपयोग गरी खाद्यान्न संकट हटाउनुमा जोड दिऔं।
- ७) रुख, बिरुवा बृक्षारोपण गरी वातावरण हरीचाली बनाऔं।
- ८) पूर्ण सरसफाई तथा हिंसा मुक्त समाज निर्माणमा सहयोग गरौं।
- ९) आर्थिक कार्यमा महिला सहभागितामा जोड दिऔं।
- १०) बाल बिवाह रोकौं, छोरीको उज्ज्वल भविष्यको लागि आजैदेखि सोचौं।
- ११) लैङ्गिक हिंसाको विरोध गरौं। ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला एवम् अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि वितरण गरीने सामाजिक सुरक्षा भत्ता र अन्य लक्षित कार्यक्रममा हुन सक्ने दुरुपयोगमा खबरदारी गरौं।

अनुरोधक

किमरुक गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भ्यागुते प्यूठान, लुम्बिनी प्रदेश

गाउँपालिका बासीमा अनुरोध

- समयमा उपभोक्ता समिति गठन गरी निर्धारित मितिमा काम सम्पन्न गरौं।
- प्राविधिक गुणस्तरमा ध्यान दिऔं।
- वास्तविक लागत सहभागिता गरी योजनाको अपतत्व आफै लिऔं।
- विकास निर्माणमा सबैले चासो दिउँ र सहभागिता बनें।
- आफ्नो घर अगाडी नाला तथा ढल सरसफाई गरी सभ्य नागरिकको पहिचान दिउँ।
- आफ्नो घरबाट निस्कने फोहर व्यवस्थापन गरौं, कुहिने फोहरलाई प्राङ्गारिक मल बनाऔं, नकुहिने फोहरलाई उचित व्यवस्थापन गरौं।

अनुरोधक

गौमुखी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
लिवासे प्यूठान, लुम्बिनी प्रदेश

नगरपालिकाबासीलाई अनुरोध

- १) जन्म, मृत्यु, बसाईसराई, बिवाह दर्ता जस्ता घटना ३५ दिनभित्र सम्बन्धित वडा कार्यालयमा दर्ता गरौं।
- २) मालपोत लगायतका दस्तुर समयमै बुझाई जिम्मेवार नागरिक बनें।
- ३) कृषिमा आत्मनिर्भर, पशुपालनमा युवा सहभागिता बढाएर स्वरोजगार बनें।
- ४) आफ्नो सन्तानलाई सक्षम एवम् शिक्षित बनाउन विद्यालय पठाऔं।
- ५) गाउँ टोलको विकास निर्माण कार्यमा सहभागिता जनाऔं।
- ६) बाँठो जमिन उपयोग गरी खाद्यान्न संकट हटाउनुमा जोड दिऔं।
- ७) रुख, बिरुवा बृक्षारोपण गरी वातावरण हरीचाली बनाऔं।
- ८) पूर्ण सरसफाई तथा हिंसा मुक्त समाज निर्माणमा सहयोग गरौं।
- ९) आर्थिक कार्यमा महिला सहभागितामा जोड दिऔं।
- १०) बाल बिवाह रोकौं, छोरीको उज्ज्वल भविष्यको लागि आजैदेखि सोचौं।
- ११) लैङ्गिक हिंसाको विरोध गरौं। ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला एवम् अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि वितरण गरिने सामाजिक सुरक्षा भत्ता र अन्य लक्षित कार्यक्रममा हुन सक्ने दुरुपयोगमा खबरदारी गरौं।
- १२) पालिकाबाट इजाजत लिएर मात्र घर निर्माण तथा व्यवसाय सञ्चालन गरौं।

अनुरोधक :
स्वर्गद्वारी नगरपालिका,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, भिगु प्यूठान

पशुपंक्षीमा एन्टिबायोटिकको दुरुपयोगले पादैँछ जनस्वास्थ्यमा गम्भीर खतरा

कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालयको २०१७/१८ को प्रतिवेदन अनुसार नेपालमा उक्त वर्ष ७० हजार मेट्रिकटन कुखुरा र २८ हजार मेट्रिकटन भन्दा बढी सुंगुरको मासु उत्पादन भएको देखाउँछ। विगत दश वर्षमा नेपालमा कुखुरा २७७ र सुंगुरको मासु उत्पादन ७७ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ। नेपालको निर्यात र आयातको अनुपात १:१६ सम्म पुगेको सन्दर्भमा नेपाल मासुमा आत्मनिर्भरतर्फ अघि बढ्नु एउटा सकारात्मक पक्ष भएपनि यससँगै पशुपंक्षीमा प्रयोग हुने एन्टिबायोटिकको अनियन्त्रित र अत्यधिक प्रयोगले जनस्वास्थ्यमा निकै ठूलो चुनौति र समस्या सिर्जना गरेको छ।

सन् २०२१ अगस्टमा काठमाडौँ उपत्यकाका ३ जिल्लाका ३० वटा कुखुरा फर्ममा गरिएको एक अध्ययन अनुसार ९० प्रतिशत अर्थात् २७ वटा कुखुरा फर्ममा एन्टिबायोटिक प्रयोग गरिएको पाइयो। उक्त फर्महरूमध्ये २१ वटा फर्मले उपचारका लागि तथा ७ वटा फर्मले रोग लामन नदिने प्रोफाइलियाक्सिस प्रयोग गरेका थिए। यसमा मुख्य गरेर म्याक्रोलिड, पोलिम्यागिजन्स र क्युनोलोनस् रूपका औषधिहरू थिए। यसमध्ये टाइलोसिन ४७ प्रतिशत, कोलिस्टिन ४७ प्रतिशत, नियोमाईसिन र डोक्सिसाईक्लिनको समिश्रण ३३ प्रतिशत फर्मले प्रयोग गरेका थिए। यस्तै २७ प्रतिशत अर्थात् ७ वटा फर्मले २ भन्दा बढी एन्टिबायोटिक प्रयोग गरेको पाइयो। टाइलोसिन बाहेक माथि उल्लेखित सबै औषधिहरू मानव संक्रमणका सघन उपचारमा प्रयोग गरिने औषधिहरू हुन्। यस्ता औषधि पशुपंक्षीमा जथाभावी रूपमा प्रयोग गर्दा ब्याक्टेरियाले एन्टिबायोटिकको विरुद्धमा आफूलाई अनुकूल बनाउँदै लैजान्छ र औषधिले रोगका किटाणुलाई मार्न वा संक्रमण रोक्न सक्दैन जसलाई हामी एन्टिबायोटिकको रेसिस्टेन्ट भन्ने गर्छौं। यसरी रेसिस्टेन्ट भएका ब्याक्टेरिया हावा, पानी, माटो, जनावरका मासु, दुध,

मल आदी कुनै पनि माध्यमबाट मानिसमा प्रवेश गरि आफू र अन्य रोगका किटाणुलाई समेत रेसिस्टेन्ट उत्पन्न गराउँछन्। यस्तै, सन् २०१४ मा चितवनका १० वटा सुंगुर पसलबाट १३९ वटा फ्रेस नमुना लिई प्रयोगशालामा परीक्षण गरिएको थियो। यस परीक्षणमा विभिन्न औषधिमा रगतमासी, भाडापखाला लगाउने एक ब्याक्टेरिया क्याम्फाइलोब्याक्टेरकोसेन्सिटिभिटी अर्थात् औषधिको काम गर्ने क्षमता परीक्षण गरिएको थियो। एमोक्सिसिलिन र इराइथ्रोमिसिनको ९२ प्रतिशत, टेट्रासाईक्लिनको ७७ प्रतिशत रेसिस्टेन्ट देखिएको थियो। अर्को भन्दा पनि अर्को चिन्ताको विषय, विश्व स्वास्थ्य संगठनले अन्तिम विकल्प भनेर विक्री वितरण गर्न रोक लगाएको कोलिस्टिन जुन अन्य एन्टिबायोटिकले काम नगर्दा अन्तिम विकल्पको रूपमा प्रयोग गरिन्छ यसको रेसिस्टेन्ट समेत ७२ प्रतिशत देखिएको छ। नेपाल सरकारले हाल पशुपंक्षीमा एन्टिबायोटिकको प्रयोग निषेध गरेपनि लुकीछिपी यसको विक्री वितरण भइरहेको छ। सन् १९४० तिर नयाँ एन्टिबायोटिकको खोज र परीक्षण गर्ने क्रममा टेट्रासाईक्लिनलाई कुखुरा, सुंगुर जस्ता खाद्य प्रयोजनका लागि पालिने पशुपंक्षीमा यसको परीक्षण गरियो। टेट्रासाईक्लिनको प्रयोगबाट यस्ता पशुपंक्षीको तौल छिटो बृद्धि भएको पाइयो। यसपछि व्यवसायिक प्रयोजनका लागि पालिएका पशुपंक्षीमा तौल बृद्धि गर्न र रोगनै लामन नदिने उद्देश्यले एन्टिबायोटिक दिन थालियो। यसरी अत्यधिक र अनियन्त्रित प्रयोगले ब्याक्टेरियामा यिनहरूको प्रभाव कम हुँदै गई एन्टिबायोटिक रेसिस्टेन्ट हुन थाल्यो। विश्वभरमा एन्टिबायोटिक रेसिस्टेन्ट तिब्र हुनुको मुख्य कारण पशुपंक्षी व्यवसायमा प्रयोग अत्याधिक र अनावश्यक हुनु हो। अंग प्रत्यारोपण, जोर्नी प्रतिस्थापन जस्ता जटिल शल्यक्रियामा होस् वा तथा मधुमेह, दम, बाथरोगमा हुने संक्रमण रोक्न एन्टिबायोटिक नभई हुँदैन। यस्तो अवस्थामा

प्रयोग गरिने औषधिले किटाणुलाई मार्न सकेन भने संक्रमण भन् बढ्न गई मृत्यु समेत हुन सक्छ। विश्व स्वास्थ्य संगठनले एन्टिबायोटिक रेसिस्टेन्ट लाई विश्व स्वास्थ्य, खाद्य सुरक्षा र विकासको एक प्रमुख चुनौति भनेको छ। युएन को २०१९ को एक रिपोर्ट अनुसार प्रत्येक वर्ष ७ लाख मानिसको मृत्यु औषधि प्रतिरोधी रोगका कारण हुने गर्छ। यदि कुनै प्रभावकारी कदम नचाल्ने हो र यही गतिमा रेसिस्टेन्ट बढ्दै जाने हो भने सन् २०५० सम्ममा प्रतिवर्ष १ करोड मानिसको मृत्यु हुने अनुमान गरेको छ। एक अध्ययन अनुसार उपर्युक्त पद्धति अपनाउदा जनावरबाट हुने एन्टिबायोटिक रेसिस्टेन्टलाई ३९ प्रतिशतसम्म कम गर्न सकिन्छ। नयाँ एन्टिबायोटिकको विकास अत्यन्त कम मात्रामा हुनु र भएका एन्टिबायोटिक रेसिस्टेन्ट हुनु गम्भीर चिन्ताको विषय हो।

समाधान : मानव संक्रमणको उपचारमा प्रयोग गरिने औषधिलाई पशुचिकित्सामा प्रयोग गर्न रोक लगाउनुपर्छ। प्रयोग गर्नेपरे पशुचिकित्सकको सिफारिसमा मात्र प्रयोग गर्नुपर्छ। नेपालमा पशुपंक्षीमा यसको प्रयोग नियमन र सुपरिवेक्षण गर्ने सम्वन्धि कुनै राष्ट्रिय निर्देशिका छैन। सरकारले यस सम्वन्धि निर्देशिका जारी गरेर एन्टिबायोटिकको प्रयोगलाई नियमन र सुपरिवेक्षण गर्नका लागि स्थानीय निकायलाई सक्षम बनाई परिचालन गर्न सकिन्छ। युरोपियन मुलुकहरूले संक्रमण रोक्न एन्टिबायोटिक प्रयोग गर्ने भन्दा पनि रोगनै लामन नदिने रोकथामका उपायमा जोड दिइएको छ। वासस्थान नियमित सफा राख्ने, संक्रमित जीवजन्तु, मानिस आदिको प्रवेशमा रोक लगाउने, संक्रमण फैलाउन सक्ने किरा, मुसा, जनावर जुनसुकै बस्तुलाई

दिपेन्द्रराज आचार्य

पशुपंक्षीको संसर्गबाट टाढा राख्ने, स्वस्थ आहारको व्यवस्था गर्नेजस्ता जैविक सुरक्षाका उपायबाट पशुपंक्षीलाई रोगको संक्रमणबाट बचाउन सकिन्छ।
-(लेखक विरेन्द्र अस्पताल छाउनीका फर्मासिष्ट हुन्।)

गाउँपालिका बासीमा अनुरोध !

- समयमा उपभोक्ता समिति गठन गरी निर्धारित मितिमा काम सम्पन्न गरौं ।
- प्राविधिक गुणस्तरमा ध्यान दिऔं ।
- वास्तविक लागत सहभागिता गरी योजनाको अपतत्व आफै लिऔं ।
- विकास निर्माणमा सबैले चासो दिउँ र सहभागिता बनेौं ।
- आफ्नो घर अगाडी नाला तथा ढल सरसफाई गरी सभ्य नागरिकको पहिचान दिउँ ।
- आफ्नो घरबाट निस्कने फोहर व्यवस्थापन गरौं, कुहिनै फोहरलाई प्राङ्गारिक मल बनाऔं, नकुहिनै फोहरलाई उचित व्यवस्थापन गरौं ।

अनुरोधक

माण्डवी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
जस्पुर प्यूठान, लुम्बिनी प्रदेश

के तपाईं घर बनाउँदै हुनुहुन्छ? आफ्नो घर अरुको भन्दा फरक र आकर्षक बनाउने चाहाना राख्नु भएको छ ?

त्यसो हो भने हामीलाई सम्झनुहोस् । अब प्यूठानमा पहिलो पटक आकर्षक तथा उत्कृष्ट कोरियन यू.पि.भि.सि. प्राविधिक गुणस्तरिय इयाल, पार्टसन र टोकाहरू हामीले लिएर आएका छौं ।

साथै घर तथा अफिस सजावटका सम्पूर्ण फर्निचर तथा फर्निचिङ सामग्री आवश्यक परेमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।

प्रो. प्रभात के.सी. (९८५७८३३९८९/९८४७८२९८०)

एसियन यू.पि.भि.सि. एण्ड सप्लायर्स
प्यूठान नगरपालिका ४ जुमी बजार प्यूठान

गाउँपालिकाबासीलाई अनुरोध

- १) जन्म, मृत्यु, बसाईसराई, बिवाह दर्ता जस्ता घटना ३५ दिनभित्र सम्बन्धित वडा कार्यालयमा दर्ता गरौं ।
- २) मालपोत लगायतका दस्तुर समयमै बुझाई जिम्मेवार नागरिक बनेौं ।
- ३) कृषिमा आत्मनिर्भर, पशुपालनमा युवा सहभागिता बढाएर स्वरोजगार बनेौं ।
- ४) आफ्नो सन्तानलाई सक्षम एवम् शिक्षित बनाउन विद्यालय पठाऔं ।
- ५) गाउँ टोलको विकास निर्माण कार्यमा सहभागिता जनाऔं ।
- ६) बाँझो जमिन उपयोग गरी खाद्यान्न संकट हटाउनुमा जोड दिऔं ।
- ७) रुख, बिरुवा बृक्षारोपण गरी वातावरण हरीयाली बनाऔं ।
- ८) पूर्ण सरसफाई तथा हिंसा मुक्त समाज निर्माणमा सहयोग गरौं ।
- ९) आर्थिक कार्यमा महिला सहभागितामा जोड दिऔं ।
- १०) बाल बिवाह रोकौं, छोरीको उज्ज्वल भविष्यको लागि आजैदेखि सोचौं ।
- ११) लैङ्गिक हिंसाको विरोध गरौं । ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला एवम् अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि वितरण गरीने सामाजिक सुरक्षा भत्ता र अन्य लक्षित कार्यक्रममा हुन सक्ने दुरुपयोगमा खबरदारी गरौं ।

अनुरोधक

सरुमारानी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बड्डाँडा प्यूठान, लुम्बिनी प्रदेश

व्यक्तिगत घटना समयमा नै दर्ता गराऔं ।

- जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद तथा बसाईसराई जस्ता व्यक्तिगत घटना दर्ता समयमा नै दर्ता गराऔं ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता व्यक्ति पहिचानको पहिलो आधार हो ।
- यस्ता घटना ३५ दिनभित्र स्थानीय पञ्जिकाधिकारीको कार्यालय (वडा कार्यालय) मा निःशुल्क रूपमा दर्ता गर्न सकिन्छ ।
- विकासका योजना तर्जुमा गर्न, राज्यबाट नागरिकलाई प्रदान गरिने सेवा सुविधा सुनिश्चित गर्न, जनसंख्याको विवरण अद्यावधिक लगायतका कार्यका लागि व्यक्तिगत घटना दर्ता आवश्यक छ ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड**गाउँपालिका बासीमा अनुरोध !**

- समयमा उपभोक्ता समिति गठन गरी निर्धारित मितिमा काम सम्पन्न गरौं ।
- प्राविधिक गुणस्तरमा ध्यान दिऔं ।
- वास्तविक लागत सहभागिता गरी योजनाको अपतत्व आफैँ लिऔं ।
- विकास निर्माणमा सबैले चासो दिउँ र सहभागिता बनेौं ।
- आफ्नो घर अगाडी नाला तथा ढल सरसफाई गरी सभ्य नागरिकको पहिचान दिउँ ।
- आफ्नो घरबाट निस्कने फोहर व्यवस्थापन गरौं, कुहिने फोहरलाई प्राङ्गारिक मल बनाऔं, नकुहिने फोहरलाई उचित व्यवस्थापन गरौं ।

अनुरोधक**ऐरावती गाउँपालिका****गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय**

बरौला प्यूठान, लुम्बिनी प्रदेश

उद्योगी, व्यवसायी तथा उपभोक्ता वर्गमा अनुरोध

उपभोक्त्य वस्तु खरिद बिक्रि तथा उपभोग गर्नुअगाडि देहायका कुराहरुमा ध्यान दिई सचेत उपभोक्ता एवं जिम्मेवार व्यवसायीको परिचय कायम गरौं ।

- उद्योगी व्यवसायीहरुले सम्बन्धित निकायमा दर्ता गरेर मात्र उद्योग व्यवसाय सञ्चालन गरौं ।
- उद्योगबाट निस्कने ठोस तरल तथा अन्य फोहरहरुको छुट्टाछुट्टै निर्धारित मापदण्ड बमोजिम व्यवस्थापन गरौं ।
- बिक्रि गर्ने बस्तुहरु समय समयमा निरीक्षण गरी अखाद्य वा म्याद गुजेका सामानहरु बिक्रि स्थलमा नराखौं ।
- बिक्रियोग्य बस्तुको आवश्यकता अनुसारको तापक्रममा भण्डारण गर्ने गरौं ।
- बिना इजाजत सुर्तिजन्य र मदिराजन्य वस्तुहरुको बिक्रि वितरण नगरौं ।
- औषधी तथा औषधीजन्य पदार्थहरुको प्याकिडमा उपभोग्य मिति र प्रयोग गर्ने तरिकाको बारेमा उपभोक्तालाई जानकारी दिने गरौं ।
- अनुचित मुनाफा राखी वस्तु तथा सेवा बिक्रि गर्नु दण्डनीय अपराध भएको हुँदा त्यस्तो कार्य नगरौं ।
- कारोवार स्थलमा साइनबोर्ड तथा मुल्यसूची स्पष्ट देखिने गरी अनिवार्य रूपमा राख्ने गरौं ।
- उपभोग्य वस्तु खरिद गर्दा अनिवार्य रूपमा बिल बिजक लिने/दिने गरौं ।
- उपभोक्ताले कुनैपनि उपभोग्य वस्तु खरिद गर्दा उत्पादन मिति, मुल्य, तौल, उपभोग्य मिति, गुणस्तर आदि उल्लेख छ छैन हेरेर मात्र खरिद गरौं ।
- प्लाष्टिकको भोलाको विकल्पमा कपडा वा अन्य भोला प्रयोग गरौं ।
- कृत्रिम अभाव श्रृजना गरिएको, कमसल वस्तु बिक्रि वितरण गरेको पाइएमा स्थानीय प्रहरी कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, वा घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयमा उजुरी गरौं ।
- उपभोक्ता हित विपरित कुनै कार्य भएको थाहा पाएमा नागरिक खबरदारि गरौं ।

अनुरोधक : घरेलु तथा साना उद्योग विकास कार्यालय, खलङ्गा प्यूठान**गाउँपालिका बासीमा अनुरोध**

- समयमा उपभोक्ता समिति गठन गरी निर्धारित मितिमा काम सम्पन्न गरौं ।
- प्राविधिक गुणस्तरमा ध्यान दिऔं ।
- वास्तविक लागत सहभागिता गरी योजनाको अपतत्व आफैँ लिऔं ।
- विकास निर्माणमा सबैले चासो दिउँ र सहभागिता बनेौं ।
- आफ्नो घर अगाडी नाला तथा ढल सरसफाई गरी सभ्य नागरिकको पहिचान दिउँ ।
- आफ्नो घरबाट निस्कने फोहर व्यवस्थापन गरौं, कुहिने फोहरलाई प्राङ्गारिक मल बनाऔं, नकुहिने फोहरलाई उचित व्यवस्थापन गरौं ।

अनुरोधक**नौबहिनी गाउँपालिका****गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय**

बाहाने प्यूठान, लुम्बिनी प्रदेश

गाउँपालिकाबासीलाई अनुरोध

- १) जन्म, मृत्यु, बसाईसराई, विवाह दर्ता जस्ता घटना ३५ दिनभित्र सम्बन्धित वडा कार्यालयमा दर्ता गरौं ।
- २) मालपोत लगायतका दस्तुर समयमै बुझाई जिम्मेवार नागरिक बनेौं ।
- ३) कृषिमा आत्मनिर्भर, पशुपालनमा युवा सहभागिता बढाएर स्वरोजगार बनेौं ।
- ४) आफ्नो सन्तानलाई सक्षम एवम् शिक्षित बनाउन विद्यालय पठाऔं ।
- ५) गाउँ टोलको विकास निर्माण कार्यमा सहभागिता जनाऔं ।
- ६) बाँको जमिन उपयोग गरी खाद्यान्न संकट हटाउनुमा जोड दिऔं ।
- ७) रुख, बिरुवा बूझारोपण गरी वातावरण हरीयाली बनाऔं ।
- ८) पूर्ण सरसफाई तथा हिंसा मुक्त समाज निर्माणमा सहयोग गरौं ।
- ९) आर्थिक कार्यमा महिला सहभागितामा जोड दिऔं ।
- १०) बाल विवाह रोकौं, छोरीको उज्ज्वल भविष्यको लागि आजैदेखि सोचौं ।
- ११) लैङ्गिक हिंसाको विरोध गरौं । ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला एवम् अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको लागि वितरण गरीने सामाजिक सुरक्षा भत्ता र अन्य लक्षित कार्यक्रममा हुन सक्ने दुरुपयोगमा खबरदारी गरौं ।

अनुरोधक**मल्लरानी गाउँपालिका****गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय**

खलङ्गा प्यूठान, लुम्बिनी प्रदेश

डिमिजन वन कार्यालय, प्यूठानको अनुरोध**देहाय बमोजिमका कार्य गर्न,
गराउन दण्डनिय हुन्छ ।**

वन फाँड्ने, वन क्षेत्रमा खनजोत गर्ने, खनिज उत्खनन गर्ने, पूर्वाधार तथा घर टहरा बनाउने, व्यवसाय सञ्चालन गर्ने, विना इजाजत राष्ट्रिय वन, निजी वन तथा निजी आवादी समेतका वन पैदावार कटान, संकलन र ओसारपसार गर्ने सबै कार्य अपराध हुन् । यस्ता कार्य गरेमा वन ऐन, २०७६ बमोजिम कैद वा दश लाख रुपैयाँ सम्म जरिवाना हुने व्यवस्था रहेको छ ।

**त्यसैले उक्त निषेधित कार्यहरु नगर्न नगराउनुहुन
सबैमा अनुरोध गरिन्छ ।**

अनुरोधक :**डिमिजन वन कार्यालय खलङ्गा प्यूठान****भुलेनी युनाईटेड नेटवर्क प्रा.लि. प्यूठानद्वारा प्रकाशित भुलेनी पोष्ट साप्ताहिक**

अध्यक्ष : गिरुप्रसाद भण्डारी (५८५७८३३०५१), सम्पादक : दीपा घर्ति (५८५७८३६६७२), डिजाइन : सुजाता थापा क्षेत्री (५८६६८०७२३७)

कार्यालय : प्यूठान न.पा.-८, विजुवार भौकारोड, (फोन : ०८६-५२०४३६) इमेल : jhulenipyuthan@gmail.com मुद्रण : भिजन अफसेट प्रेस जस्पुर, प्यूठान